» **Aatetta ja** liiketaloutta

» **Mikä soi** tänä jouluna?

» **Mun studiosta** tuntumaa tekniikkaan

Teostory

TEOSTON ASIAKASLEHTI 4|2011

Säveliä ja niiden sovittelua

à la Alakotila

Päivän positiivinen uutinen

TOMI KORHONEN

POSITIIVISIA UUTISIA on saanut viime aikoina hakea kissojen ja koirien kanssa: pörssisaleissa ympäri maailman lauletaan mollissa, kun maa toisensa jälkeen ilmoittaa, että lompakko on tyhjä ja lainat maksamatta. Täällä kotimaassa työpaikkoja ei tunnu syntyvän samaan tahtiin kuin uutisia uusista yt-neuvotteluista, vihapuhe rehottaa ja flunssakin tuntuu olevan totuttua sitkeämpää laatua.

MISTÄ SIIS se päivän positiivinen uutinen? Musiikista ja kulttuurista.

ALOITETAAN RAHASTA JA TYÖSTÄ. Vuonna 2008, samaan aikaan kun talous hyytyi ja pankit rytisivät, luovien ja kulttuurialojen kauppa kasvoi kohisten. Maailmankauppa supistui 12 prosenttia vuosina 2008–2009, kulttuurialojen kauppa kasvoi 11 prosenttia.

KULTTUURI MYÖS TYÖLLISTÄÄ. Kulttuurityövoiman osuus on Suomessa EU-maiden korkein, 4,3 prosenttia koko työllisestä työvoimasta. Äkkiseltään määrä voi kuulostaa pieneltä, mutta rahaa Suomen kansantaloudelle kulttuurialat toivat vuonna 2008 yli 5,1 miljardia euroa, joka ei olekaan aivan pieni summa.

KUN HUONOJA UUTISIA soljuu tasaisena virtana, niillä on taipumus ruokkia suomalaisten kansantautia masennusta. Mistä apu? Musiikista. Jyväskylän yliopiston tuoreen tutkimuksen mukaan musiikkiterapia on tehokasta masennuksen hoidossa. Kansainvälisessä mediassakin huomiota herättäneen tutkimuksen mukaan musiikilla ei ollut ainoastaan tervehdyttäviä vaikutuksia, vaan musiikilliset kokemukset koettiin myös ainutlaatuisella tavalla voimaannuttavina. Eikä tästä vakuuttuakseen tarvitse edes turvautua tutkimuksiin, riittää kun laittaa pitkän päivän päätteeksi musiikin soimaan.

MASENNUS ON SIIS TALTUTETTU ja töitä saatu. Mutta miten jaksaa työelämässä, kun eläkeikä juoksee kohti seitsemänkympin rajapyykkiä ja Kunnossa kaiken ikää -sloganin oheen ollaan ujuttamassa Töissä kaiken ikää -ajatusta? Ruotsissa tehdyn tutkimuksen mukaan kulttuurin harrastamisen terveyttä edistävä vaikutus vertautuu liikuntaan: verenpaine alenee, stressi helpottaa ja työkyky pysyy yllä. Kuorolaulun on puolestaan osoitettu lisäävän sosiaalista pääomaa, joka taas pidentää ikää.

KUOROHARRASTUS TUKEE muuten myös sitä kuuluisaa yhteisöllisyyttä, jonka perään on viime vuodet haikailtu niin töissä, kotona kuin taloyhtiöissäkin.

> Täsmäbiisiä nuhan taltuttamiseen en ole vielä löytänyt.

TÄTÄ YHTEISÖLLISYYTTÄ voi jokainen käydä helposti kokemassa näin joulun aikaan. Joulukonsertteja järjestetään satoja ja Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia kirkoissa jopa tuhansia. Tämän vuoden Kauneimmat joululaulut -vihkossa on 24 joululaulua ja kymmenkunta klassikkoa säilyy mukana joulusta toiseen. Musiikki luo yhteisiä kokemuksia.

MUSIIKISTA tuntuu olevan moneksi: kansantalous saadaan nousuun, uusia työpaikkoja syntyy ja työelämässä viihdytään ja jaksetaan entistä pidempään. Suoranaista täsmäbiisiä nuhan taltuttamiseen en ole vielä lukuisista kokeiluista huolimatta löytänyt, mutta ehdotuksia otetaan kiitollisena vastaan.

4/11

Tässä numerossa

4 Timo Alakotila tavoittelee omaa persoonallista ääntä.

10 Teoston seminaarissa puhuttiin verkon sisällöistä.

12 Jouluna samoille soittolistoille mahtuvat Sibelius ja Hevisaurus.

16 Musiikki & Media kokosi musiikkialan vaikuttajat Tampereelle.

22 Säveltäjä Mikko Heiniö etsii tasapainoa Teoston aatteellisuuden ja taloudellisten tavoitteiden välille.

30 Miten saat esityskorvauksen ulkomailta?

32 Naiset hakivat tiukempaa tuntumaa studiotekniikkaan Mun studio -kurssilta.

KANNEN KUVA: SAARA VUORJOKI/FIMIC

TEOSTORY
on Teoston tiedotus- ja asiakaslehti sekä tekijänoikeusalan yleinen keskustelufoorumi. Kirjoitukset eivät välttämättä edusta Teoston kantaa.

Julkaisija
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto r.y.,
Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
puh. (09) 681 011, faksi (09) 677 134
sähköposti: teostory@teosto.fi

Toimitus
Tomi Korhonen (päätoimittaja)
Marja-Leena Karjula (toimitussihteeri)
Mika Kauhanen (toimittaja)

Ulkoasu
Neutron Design

Paino
Forssa Print

ISSN 1236-6757
36. vuosikerta

Teosto on kansainvälisen tekijänoikeusjärjestöjen yhteistyöelimen Cisacin jäsen.

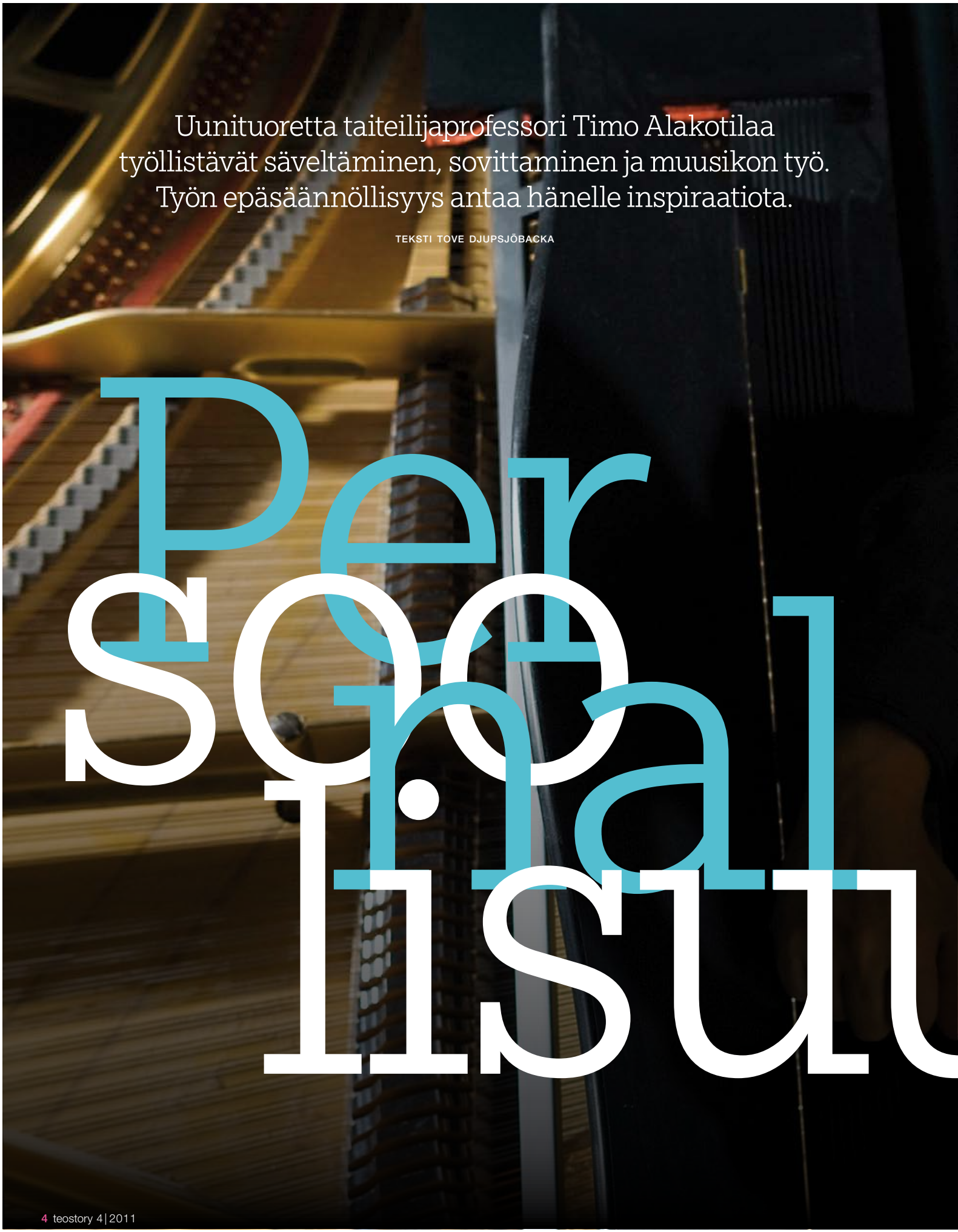

Uunituoretta taiteilijaprofessori Timo Alakotilaa työllistävät säveltäminen, sovittaminen ja muusikon työ. Työn epäsäännöllisyys antaa hänelle inspiraatiota.

TEKSTI TOVE DJUPSJÖBACKA

Per soa lisu

SAARA VUORJOKI / FIMIC

LS kuuluviin

Kansanmusiikkipiireissä **Timo Alakotila** mainitaan usein alan kiireisimpänä miehenä. Yhtyeitä on pitkä liuta JPP:stä Tango-orkesteri Untoon ja runsaasti duokokoonpanoja muun muassa **Maria Kalaniemen**, **Johanna Juholan** ja **Karen Tweedin** kanssa.

Suurin osa Alakotilan ajasta kuluu säveltäessä ja sovittaessa, eikä mies rajoitu millään lailla kansanmusiikkiin. Sävellyksiä syntyy laajalle genreskaalalle barokkiyhtyeestä big bandiin. Kansanmuusikkojen lisäksi Alakotilan teoksia ovat viime aikoina kantaesittäneet muun muassa **Pekka Kuusisto**, **Kreeta-Maria Kentala** ja Meta4-kvartetti.

”Olen muusikko, säveltäjä ja opettaja”, Timo Alakotila toteaa työnkuvastaan. ”Toimin myös tuottajana eri levyprojekteissa. Nämä neljä tehtävää tasapainottavat, antavat tilaa toisilleen ja uusille ideoille.”

Kansanmusiikin alalta taiteilijaprofessorin arvonimen ovat saaneet aikaisemmin vain kaksi

henkilöä: **Heikki Laitinen** (1995–2000) ja Maria Kalaniemi (2005–2010). Miltä uusi titteli tuntuu?

”Sehän on upea tunnustus varsinkin kansanmusiikille”, Timo Alakotila iloitsee. ”Ja apuraha on erittäin tervetullut…”

Suurin osa Alakotilan sävellyksistä on tilaustöitä.

”Seuraava kantaesitys on teos klarinetisti **Kaisa Mäenpään** A-tutkintoa varten, kokoonpanona klarinetti, marimba, fagotti, kontrabasso ja harmonikka. Nimien keksiminen on usein vaikeaa. Tämän teoksen nimeksi tuli *Arundo donax*. Se on latinankielinen nimi puulle, josta klarinetin lehdykkä tehdään. ”

Työn alla on myös sävellyksiä barokkitriolle, Sibelius-Akatemian Folk Big Bandille, kontrabasisti **Tarmo Anttilalle** ja jousiorkesterille sekä teos sinfoniaorkesterille.

”Näen orkestroinnin haasteet mahdollisuutena: on suuri orkesteri, jonka kaikkia värejä on mahdollisuus käyttää monipuolisesti."

Epäsäännöllisyys inspiroi

Projekteja tuntuu Alakotilalla aina riittävän loputtomiin. Jokainen päivä ja viikko on erilainen, mikä ilahduttaa häntä.

”Minulle työn epäsäännöllisyys antaa inspiraatiota, vaikka vaihteleva päivärytmi onkin hirveän kuluttavaa fyysisesti. Jotkut säveltäjät tekevät ihan säännöllisiä päiviä. Itse toimin näin vain ajoittain.”

”Säveltäminen on käsityötä, palapeliä, jota tehdään ajan kanssa. Minulle ei useinkaan tapahdu sitä, että menisin esimerkiksi luontoon kävelemään ja hakemaan inspiraatiota. Usein työ itsessään neuvoo tekijäänsä ja uusia ajatuksia syntyy.”

”Onhan niitä ’melkein tuloksettomia’ kolmen sekunnin päiviä joskus”, Alakotila hymyilee. ”Mutta juuri se lyhyt palanen saattaa olla tärkeä: palanen joka vie työn eteenpäin.”

Timo Alakotilan soittimet

"PIDÄN SIITÄ, ETTÄ ANNETAAN RAJOJA TAI SUUNTAA SÄVELLYKSEEN."

JORMA AIROLA

ovat piano ja harmoni. Piano on kansanmusiikissa melko uusi asia, ja Alakotila on varmaan esimerkillään vaikuttanut sen yleistymiseen alalla.

”Se, ettei pianoa ole Suomessa hirveästi käytetty kansanmusiikissa, tarkoittaa sitä, että joutuu miettimään tarkasti kaiken, mitä tekee pysyäkseen tietyssä tyylissä. Ei riitä, että opit sata viulumelodiaa ja soitat ne tosi hyvin, pitää todella miettiä miten soittaa tyylinmukaisesti. Se on todellista soittimen tutkiskelua.”

”Intervallit ratkaisevat paljon”, Alakotila toteaa ja kertoo esimerkin. ”Jos haluat soittaa vaikkapa C7-soinnun, terssi kannattaa jättää pois, sillä sointuun jäävä tritonus vie kuulokuvan usein toiseen musiikinlajiin.”

Timo Alakotilan musiikillisesta taustasta löytyy monia musiikin genrejä.

”Musiikkihan on se yhdistävä sana”, hän toteaa. ”Itse teen klassista musiikkia, kansanmusiikkia ja jazzia. Myös vanha tanssimusiikki on minulle tosi tärkeää – se oli sitä musiikkia, jota isä soitti harmonikalla, kun olin pieni. Itse soitan tanssimusiikkia T for Three -yhtyeen kanssa.”

Timo Alakotilan koulutus on Helsingin Pop-jazzkonservatoriosta, jossa hän on myös opettanut vuodesta 1983. Sibelius-Akatemian kansanmusiikin osastolle häntä pyydettiin opettajaksi 1980-luvun lopulla.

”Molempien koulujen kautta on tullut paljon kontakteja. Olen aika lailla ajautunut moneen paikkaan, on ollut hyvää tuuriakin. Bändejä on paljon. En osaa lähteä bändistä, en ole sellaista tyyppiä. Yhtyeitä tulee aina vain lisää, elleivät ne lopeta toimintaansa.”

Usein Alakotilan sävellyksistä, oli genre mikä tahansa, löytyy viitteitä kansanmusiikkiin.

”Moni tilaaja toivoo itse kansansävelmien teemoja teokseen. Tuleehan kansanmusiikki läpi siinä mitä teen. En kuitenkaan halua välttää sitä, enkä yritäkään.”

Alakotila kertoo transkription olevan hänen suuria intohimojaan, ja kirjoittamalla erilaista musiikkia nuotille hän on oppinut valtavan paljon musiikista. Kansanmusiikin fraseerauksen nuotintaminen asettaa omat haasteensa.

”Kyllä se on hankalaa! Jonkin verran pystyy kyllä siirtämään informaatiota nuotteihin, mutta live-esimerkit puhuvat usein enemmän kuin tuhat sanaa.”

Etenkin kaustislaiseen viulunsoittotyyliin kuuluu ns. puntitus, svengin saavuttaminen aksentoimalla iskun jälkipuoliskoa. Käsite alkaa olla tuttu muidenkin tyylilajien muusikoille.

”Äskettäin tein kappaleen cembalolle ja jousille, ja jousisoittajat yhtäkkiä kysyivät, että puntitetaanko tässä”, Alakotila toteaa vaikuttuneena.

Lähtökohta auttaa

Timo Alakotila ei koe ahdistavaksi tai rajoittavaksi, että toivotaan sävellyksen lähtökohdaksi pelimannisävelmiä.

”Pidän siitä, että annetaan jonkinlaisia rajoja tai suuntaa sävellykseen. Voi olla vaikea päästä alkuun, jos ei ole mitään

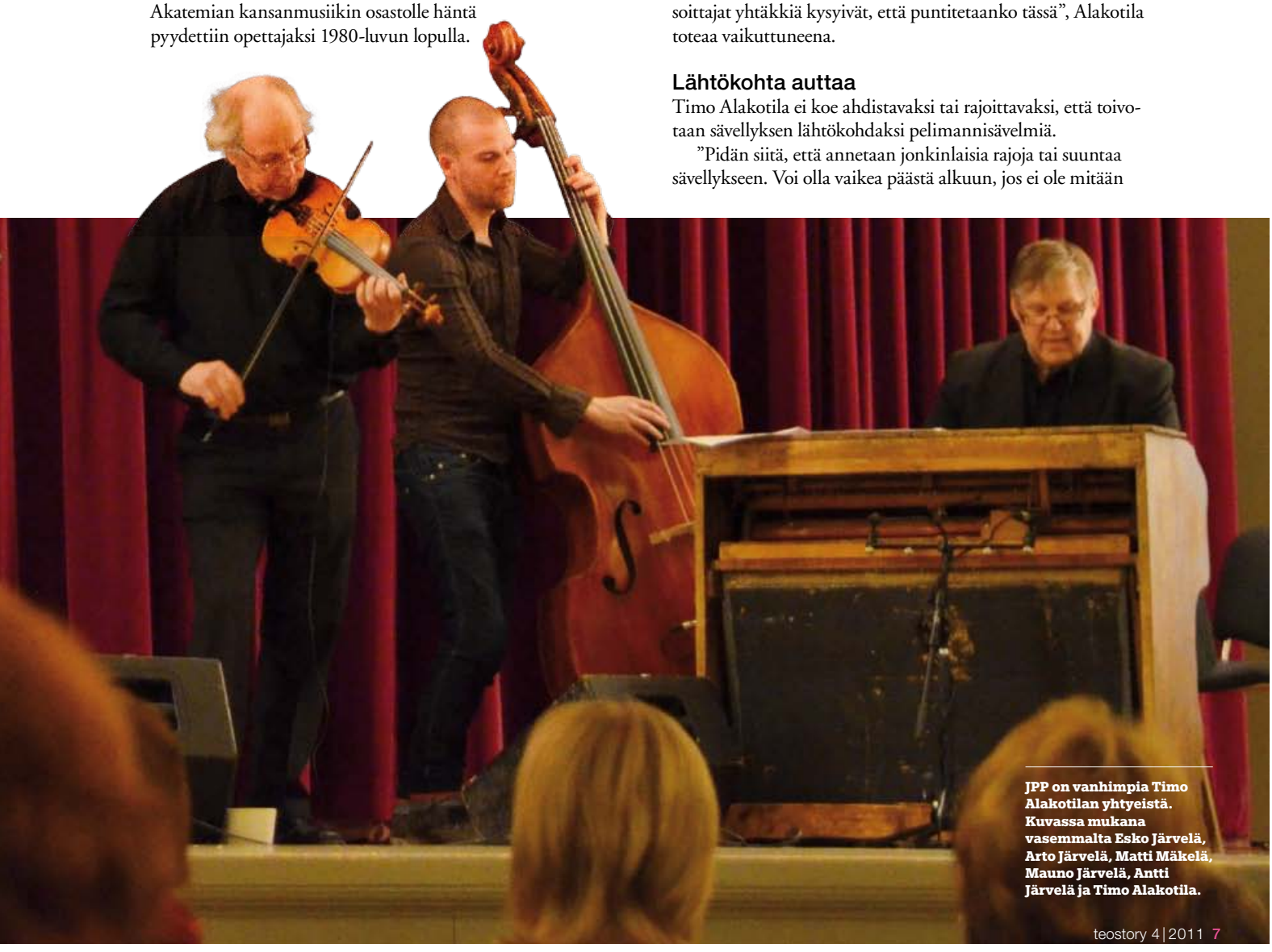

JPP on vanhimpia Timo Alakotilan yhtyeistä. Kuvassa mukana vasemmalta Esko Järvelä, Arto Järvelä, Matti Mäkelä, Mauno Järvelä, Antti Järvelä ja Timo Alakotila.

SAARA VUORJOKI / FIMIC

Timo Alakotila

s. 1959

Valmistui vuonna 1992 Helsingin Pop/Jazz-konservatoriosta pääaineenaan sävellys.

Vaikuttaa tällä hetkellä muusikkona mm. seuraavissa yhtyeissä: JPP, Troka, Nordik Tree, Folkbarokkiyhtye Sama, Duo Johanna Juhola & Timo Alakotila, Maria Kalaniemen yhtye, May Monday, Tango-orkesteri Unto, Luna Nova sekä T for Three.

Soittimet piano ja harmoni.

Toimii opettajana Sibelius-Akatemiassa ja Helsingin Pop/Jazz-konservatoriossa.

Viime aikojen sävellystuotannosta mainittakoon mm. *Barokkiviulukonsertto* (2006, sol. Kreeta-Maria Kentala), *Concerto grosso* (2007), *Louhos* (2008 Ismo Eskelinen ja JPP), *Tangato grosso* (2009 Guardia Nueva), *Vaaleat Pilvet* (2009 Jyväskylä Big Band ja Aili Ikonen), *Sketches from Folkscenes* (2009 Australian Chamber Orchestra ja Pekka Kuusisto), *Unen Poika* (2010), jousikvartetot Meta4-kvartetille sekä Felis-kvartetille (2010), *konsertto cembalolle ja jousitriolle* (2011, sol. Marianna Henriksson) sekä *viulukonsertto nro 2* (2011, sol. Piia Kleemola).

Toiminut taiteellisena tuottajana, muusikkona, säveltäjänä ja sovittajana yli 150 levyllä.

Alakotilalle myönnettiin taiteilijaprofessorin arvonimi elokuussa 2011.

Kotisivut: www.timoalakotila.net

tartuntapintaa. Jos on esimerkiksi valmis teksti, on ihan mahtava ryhtyä säveltämään! Saan kansansävelmistä alkuenergiaa, mutta ei alkuperäisten teemojen olemassaoloa välttämättä lopullisessa teoksessa niin hirveästi huomaa.”

Miten valitset käyttämiäsi melodioita?

”Välillä tulee valittua omasta ohjelmistosta joitain suosikkiteemoja, välillä etsittyä myös kirjoista. Suosikkiteokseni on *Finlands svenska folkdiktning* -sarja.”

Alakotila on tehnyt paljon musiikkia myös teatterille ja tanssille.

”Hieno energialähde on esimerkiksi käsikirjoitus tai libretto antamassa tunnelmia”, Alakotila kuvailee. ”Tai liike! Esimerkiksi koreografi **Petri Kauppisen** kanssa on tehty paljon yhteistyötä – joskus Petri on tehnyt valmiiksi rytmin tai muodon.”

Joskus Alakotilan teoksiin kuuluu myös improvisoituja jaksoja.

”Olen aina ihaillut ihmisten improvisointitaitoa, improvisaatio on mieletön voimavara! Mielestäni hyvä improvisoiva solisti nostaa usein sävellyksenkin uudelle tasolle.”

”Improvisointia on ruvennut tulemaan kansanmusiikkiin yhä enemmän. Tokihan esimerkiksi kanteleella on soitettu vapaasti ja muunneltu, mutta oma taustani on pelimannimusiikissa, joka on perustunut pitkälti repertoaarin hallintaan. On soitettu biisi ja ehkä muunneltu vähän. Nykyään saattaa kuulla soolon jopa polskassa tai menuetissa.”

”Mielestäni asia liittyy myös siihen, että arkaainen musiikki ja pelimannimusiikki ovat rikastuttaneet toisiaan. Ja niin sen pitää ollakin – näen asian niin, että monien musiikkilajien opiskeleminen saattaa terävöittää tietyn tyylin tuntemista ja esittämistä.”

Soittajana Timo Alakotila tunnistaa rakastavansa erityisesti ruotsalaista pelimannimusiikkia.

"EN OSAA LÄHTEÄ BÄNDISTÄ. EN OLE SELLAISTA TYYPPIÄ."

Timo Alakotila ja Johanna Juhola.

”Se saa minut ehkä suurimpien tunteiden valtaan. Forsmark Tre -yhtyeen kautta ihastuin tähän musiikinlajiin joskus 1980-luvun alussa. Ihmettelin miten trio – kaksi viulua ja harmoni – voivat kuulostaa niin hienolta ja täyteläiseltä.

Sovitus välittää idean

Nykyään Alakotila soittaa itse Nordik Tree -yhtyeessä Forsmark Tren **Hans Kennemarkin** kanssa. Toinen tyylilaji, joka saa Alakotilan innostumaan, on suomalainen tango. Tangon kautta päädytään puhumaan sovittamisesta, jota Timo Alakotila on vuosien saatossa tehnyt todella paljon.

”Tango-orkesteri Untossa soitetaan paljon sellaisia kappaleita, jotka olen tuntenut pienestä asti. Melodiat ovat jossain tuolla hyvin syvällä ja se on hyvä lähtökohta sovittajalle.”

”Sovittaessa sitten ilmentää omaa persoonallisuuttaan. Teoston ohjeet sovituksistahan sanovat, että sovituksen pitäisi antaa kappaleelle uutta karaktääriä. Ei riitä, että melodiaan lisää kolmi- tai nelisoinnut, pitäisi sanoa jotain persoonallista, välittää uusi idea.”

Timo Alakotila palaa usein rakkauteensa melodioita kohtaan. Vaikka onkin sointusoittaja.

”Säestävänä soittajana saan paljon energiaa melodiasta: jos sitä ei ole, on todella vaikeata säestää. Melodiaan reagoiminen on olennaista.”

Jäämme pohtimaan oman tyylin muodostamista. Löytyykö tunnistettavaa Alakotila-tyyliä?

”Säveltämiseen ja sovittamiseen löytyy aivan valtavasti erilaisia työkaluja. Pitää varastaa kaikki kliseet omaan käyttöön, eikä pelätä plagioimista – kyllä oma persoonallisuus kuuluu kuitenkin läpi.”

”Vaikka yritänkin tehdä aina erilaista, tyylini on varmaan tunnistettava. Esimerkiksi teoksen lopetusta mietin aina hyvin paljon. Ja tietysti aloitusta, ettei aina lähtisi samalla tavalla liikkeelle.”

”Itsehän sitä yrittää taistella omia maneerejaan vastaan. On mahdotonta keksiä aina uutta ja mullistavaa, ihminenhän on kuitenkin oman historiansa summa. Mutta ikuisesti toki tavoittelee sitä, että saavuttaisi oman persoonallisen äänen.”

PUHEENVUOROJA

SUOMIROKKIA C-KASETILLA

Aloitin aktiivisen musiikkiharrastukseni kaksi sormea National Panasonicin rec- ja play-nappuloiden päällä. Nauhoitin keltamustille Finpolar-kaseteille Eppuja, Ratsiaa, Pelleä ja muita päivänpolttavia uudenaallon nimiä, joita Ylen rinnakkaisohjelman Rockradio soitti arkisin klo 17.05 alkaen. Biisien introjen päälle tallentuivat Tero Lietteen, Jukka Haarman, Juhani Kannen ja muiden juonnot, joiden mukaan tämä hetki ja todellisuus olivat juuri siinä biisissä, sillä hetkellä.

Samoihin aikoihin menin työväentalon kitarakerhoon ja vähän myöhemmin perustin kaverini Kaitsun kanssa bändin, joka teki äänityksiä, tietysti c-kasetille, koulun fysiikan luokassa.
Koskapa pohjoisessa kuului Ruotsin radio, Kaitsu äänitti kymmeniä kokoelmakasetteja Lars Aldmanin Bommen-ohjelmasta ja sivistyimme lisää. Ja jos jollain kaverilla oli rahaa ostaa joku levy, kaveripiiri nauhoitti levyn kukin itselleen kasetilta kuunneltavaksi.

Kun teimme itse ensimmäisiä levytyksiämme ja saimme tekijänoikeuskorvauksia, radiosoittokorvausten lisäksi Teosto-listauksissa tuli vastaan termi ”tyhjäkasettikorvaus”. Ihmettelimme aluksi, että onko meidän nimellämme myyty tyhjiä kasetteja ja joudummeko maksamaan pettyneille korvauksia. Pian selvisi kuitenkin, että kyseessä oli korvaus, jonka saimme siitä että fanit tekivät tyhjillä cd-levyillä sitä samaa, mitä me itsekin olimme tehneet c-kaseteilla.

Sitten tulivat tietokoneet ja musiikki alkoi liikkua tiedostoina. Bändimme teki nostalgisen biisin, jossa muistellaan kuinka suomirokkia kuunneltiin c-kasetilta. Biisi levisikin radioaaltojen ja cd-levyjen lisäksi sujuvasti myös torrent- yms. vertaisverkoissa ja siitä tuli hitti. Lomamatkalla ostin bändimme levyn Mustamäen torilta. Onneksi älysimme anoa tyhjäkasettimaksuista varansa saavilta Esekiltä ja Lusesilta työskentelytukea, joka helpotti lauluntekoa silloin kun kaventuneet levymyynnit eivät olleet tuottaneet sukanvarteen riittävästi. Myös levy-yhtiö sai hyvitysmaksuista tukea levyjemme tekemiseen, joten levytysura jatkui laihempinakin vuosina.

Bänditouhujen ohessa opiskelin elokuvantekoa ja aloin tehdä musiikkivideoita, joissa tämä hetki ja todellisuus tuntuivat kohtaavan juuri silloin 90-luvulla. Kun musiikkivideo oli helpompi saada näkyviin MTV Europelle kuin kotimaan kanaville, perustimme opiskelukavereiden kanssa Ouluun musiikkivideofestivaalit. Saimme tukea Esekin ja Lusesin av-jaostolta ja festivaalit alkoivat kerätä vuotuisesta ohjelmistostaan suomalaista musiikkivideoarkistoa, joka sisältää nykyään lähes 4 000 videota, joista isoa osaa on rahoitettu hyvitysmaksuvaroilla.

Viime aikoina musiikin tallentaminen ja käyttö on siirtynyt nopeasti muun muassa älypuhelimiin, joista hyvitysmaksuja ei makseta. Kun samaan aikaan laajakaistafirmoista itsestään on tullut yhä enemmän medioita, jotka eivät maksa välittämästään sisällöstä, on hengenviljelijä ihmeissään mistä lauluun tarvittavan riemun repii.

JUKKA TAKALO
lauluntekijä, musiikkivideo-ohjaaja

Sisältöä elämään – ja verkkoon

TEKSTI TOMI KORHONEN | **KUVAT** JAKKE NIKKARINEN

Teoston aamupäiväseminaari Sisältöä elämään – ja verkkoon keräsi Finlandia-talolle 250 kiinnostunutta osallistujaa kuuntelemaan ja keskustelemaan internetin käyttäjien luomista sisällöistä. Puheenvuoroissa pohdittiin, mitä tekijänoikeuksien alaisen materiaalin käyttöön sosiaalisessa mediassa liittyy sekä etsittiin käytäntöjä, jotka palvelisivat yhtä hyvin tekijöitä, kuluttajia kuin palveluntarjoajiakin.

Aamupäivän kuluessa pyrittiin löytämään syitä siihen, miksi käyttäjien luoma sisältö on noussut maailmanlaajuisesti valtavaan suosioon ja myös sitä, mitä suosio tarkoittaa musiikin tekijöille, kuluttajille ja palveluntarjoajille.

Seminaarissa puhunut Googlen toimialajohtaja **Ari Ojansivu** havainnollisti hyvin, kuinka suuresta ilmiöstä on kyse: Ojansivun mukaan Youtube-palveluun ladataan joka minuutti 48 tuntia uutta materiaalia. Teoston seminaarin aikana uutta käyttäjien lataamaa sisältöä tuli siis nettisurffaajan saataville 8 640 tuntia.

Ojansivu arvioi, että käyttäjien luoma sisältö on kasvanut räjähdysmäisesti kolmen suuren –Youtuben, Twitterin ja Facebookin – ansiosta. Myös entistä nopeammat nettiyhteydet ovat siivittäneet kasvua.

Korkeimman oikeuden esittelijäneuvos **Kristiina Harenko** painotti, että käyttäjien luoman sisällön suhteen alan toimijat pystyvät kyllä kehittämään toimivat käytännöt.

”Jos vain lähtevät ennakkoluulottomasti mukaan”, totesi Harenko.

Yhteistyön ja ennakkoluulottomuuden nimeen vannoivat myös Teoston tuotehallinta- ja online-päällikkö **Jani Jalonen** sekä tutkimuspäällikkö **Ano Sirppiniemi** esitellessään esimerkkimallia kuluttajalisenssistä. Nokian arvion mukaan

Viereinen kuva: Jari Salo on aloittanut musiikintekemisen sämpläämällä.

Oik. ylhäällä: Olli Virtaperkon mielestä huippuosaajat luovat uutta.

Oik. alhaalla: Elastinen arvelee, että käyttäjien luomasta sisällöstä voi olla tekijöille myös hyötyä.

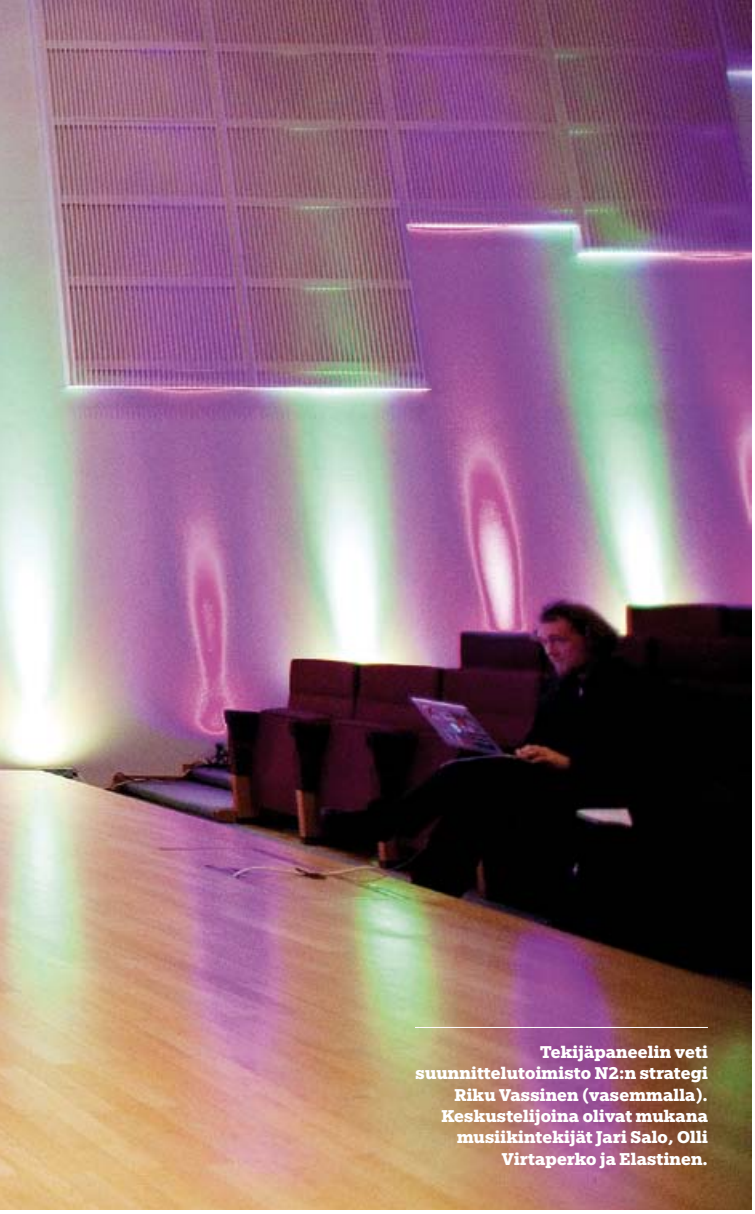

Tekijäpaneelin veti suunnittelutoimisto N2:n strategi Riku Vassinen (vasemmalla). Keskustelijoina olivat mukana musiikintekijät Jari Salo, Olli Virtaperko ja Elastinen.

vuonna 2012 neljännes kaikesta internetin sisällöstä tulee olemaan käyttäjien luomaa. Tarve uusille ja laillisille tavoille käyttää esimerkiksi musiikkia on siis olemassa.

”Teoston tahtotila on mahdollistaa helpompi lisensiointiprosessi. Uusia käytäntöjä voidaan luoda yhdessä, joten ottakaa yhteyttä”, summasi Jalonen.

Konsultti **Jari Muikku** hahmotteli käyttäjien luoman sisällön trendejä, ja hänen mukaansa käyttäjien luoman ja ammattimaisen sisällöntuotannon raja hämärtyy, kun ammattilaiskäyttöön aiemmin suunnatut työkalut ovat kaikkien käytettävissä.

”Tämä ei kuitenkaan korvaa käsityötaidon merkitystä”, Muikku sanoi.

Kolmen musiikilla leipänsä tienaavan tekijän keskustelussa käyttäjien luoma sisältö näyttäytyi puhujasta riippuen joko mahdollisuutena tai uhkana. Pepe Deluxé -yhtyeen jäsen **Jari Salo** kertoi aloittaneensa sämpläämällä muiden tekemiä kappaleita.

”Ensimmäiselle demolle tehtyjä versioita muuteltiin laillisemmaksi ja laillisemmaksi, kunnes ne olivat sellaisia, että ne voitiin julkaista levynä. Olen siis tehnyt urani pienistä tekijänoikeusrikkomuksista.”

”Tiede ja taide koostuu pienistä tuikuista, huippuosaajista, jotka luovat jotain uutta. Tällainen uusi, rohkea sisällöntuotanto kuihtuu ennen pitkää pois, jos musiikin luominen on pelkkää kierrättämistä”, totesi säveltäjä **Olli Virtaperko**.

”Kun ansaintalogiikka saadaan kuntoon, näen käyttäjien luoman sisällön myös tekijöille mahdollisuutena. Meidän pitää katsoa vain rohkeasti eteenpäin”, summasi **Elastinen**.

Seminaarin puheenvuoroihin pääsee tutustumaan tarkemmin Teoston verkkosivuilla www.teosto.fi.

Mikä jouluna soi?

ADAM HAGLUND / GORILLA

Adventin alkaessa joululaulut valtaavat radiokanavat, konserttisalit, kirkot ja kauppakeskukset. Yhtenä kuukautena vuodessa samoille soittolistoille mahtuvat Sibelius ja Hevisaurus. Äänitemyynnille joulumarkkinat ovat vuoden tärkein sesonki: loppukiri, jonka aikana voidaan vielä kiskoa tappiollinen vuosi kuiville.

TEKSTI JANNE FLINKKILÄ

Joulunvietto alkaa äänitemarkkinoilla jo lokakuussa. Tärkeimmät julkaisut ajoitetaan vuoden viimeiseen kvartaaliin, jolloin pukinkonttiin päätyvien levyjen toivotaan vauhdittavan albumimyyntiä.

Musiikkituottajat ry:n **Lauri Rechardtilla** on tämän vuoden joulumyynneistä myönteiset odotukset. Hänen mukaansa levy-yhtiöt ovat olleet optimistisella mielellä loppuvuoden julkaisuista.

"Jos katsoo kolmannen kvartaalin tuloksia, miinuksella ollaan vielä sekä levy- että kokonaismyynneissä. Jos joulumyynti menee kivasti, parhaassa tapauksessa miinusprosentit viime vuoteen nähden jäävät yksinumeroisiksi."

Levyn sijaan joululahjaksi voi nykyisin antaa lahjakortin digikauppaan tai stream-palveluun. Äänitealan kattojärjestö ei ole vielä lanseerannut Levyalen kaltaista kollektiivista digikampanjaa jouluksi vaan markkinointi on yksittäisten toimijoiden harteilla.

"Viime vuonna iTunes lanseerasi joulukampanjan, joka järjestetään tänäkin vuonna. Myös Spotifylla on oma voucher-kampanjansa."

Myös Stockmannin musiikin sisäänostaja **Juha Närhi** uskoo, että joulumyynti piristyy edellisvuoteen nähden loppuvuoden kiinnostavien julkaisujen ansiosta.

RAJATON

"Kotimaisista pukinkonttiin löytävät varmasti tiensä ainakin **Chisu**, **Sorsakoski** ja Club for Five. Ulkomaisista vahvoilla ovat Coldplay ja **Kate Bush**."

Närhi luonnehtii joulumyynnin osuutta vuoden kokonaismarkkinoista "erittäin merkittäväksi".

"Viime vuosina varsinaisen joulumyynnin alkaminen on kuitenkin venynyt pidemmälle ja pidemmälle. Tänä vuonna se starttaa kunnolla vasta joulukuun alussa."

Varsinaisten joululevyjen osuutta Närhi luonnehtii niin ikään merkittäväksi.

"Tietyt perinteiset joululevyt myyvät aina. Uutuuksista Rajatonta myydään varmasti paljon. Niiden ensimmäinen joululevy on myynyt hyvin jo vuosia. Kansainväliseltä puolelta esimerkiksi **Michael Bublé** menestyy varmasti myös."

Timo Pennasen Listablogin mukaan viime vuosien myydyimpiä joululevyjä ovat olleet Rajattoman lisäksi **Tomi Metsäkedon**, Smurffien, **Andrea Bocellin**, **Suvi Teräsniskan**, Mamban, **Antti Tuiskun** ja **Karita Mattilan** albumit.

Tänä vuonna Rajaton julkaisi lähes 60 000 kappaletta myyneen *Joulu*-tupla-albuminsa seuraajan, *Jouluyön*. Korkean profiilin joululevyjä julkaisevat myös Antti Tuisku (*Minun jouluni 2*) ja Hevisaurus (*Räyhällistä joulua*). *Munamiehen talvi* -levyllä on myös jouluteemaisia lauluja. Ulkomaisista nimekkäin on Michael Bublén *Christmasin* lisäksi **Justin Bieberin** *Under the Mistletoe*.

Rajaton on ollut ahkera joulukiertueiden järjestäjä.

Joulu piristää levymyyntiä.

Rajaton räjäytti joulupotin

Lauluyhtye Rajattoman basso **Jussi Chydenius** sanoo, että joulu on iso osa heidän identiteettiään.

”Vuonna 2003 julkaistu joululevy on noussut joka vuosi listoille ja soinut radiossa. Siitä lähtien olemme tehneet joka vuosi joulukiertueen. Niillä on ollut myös iso taloudellinen merkitys. ”

Toisen joululevyn tekemiseen antoi intoa se, että Rajattoman ohjelmistoon ehti kahdeksan vuoden aikana kertyä paljon joululauluja, joita he eivät ole levyttäneet. Puolet uuden albumin lauluista on omaa materiaalia. Lainakappaleista ongelmia on tullut vain ”lumiukkolaulu” *Walking in the Airin* kanssa.

”Ensin oli vaikea löytää sen kustantajaa. Se ei ollutkaan Warnerin katalogissa vaan jonkin tanskalaisen kustantajan. Lupien saamisessa meni puoli vuotta. Masteroitu levy oli jo valmiina, mutta sen painamista piti lykätä kaksi päivää, kunnes lopulta saimme vihreää valoa.”

Jouluyö-levyllä on myös englanninkielisiä lauluja. Chydenius pitää sitä kädenojennuksena yhtyeen ulkomaisille kuuntelijoille. Yllättävää kyllä, se avaa uusia ovia myös kotimaassa.

Suurissa kauppakeskuksissa ei nimittäin soiteta suomen- tai ruotsinkielistä joulumusiikkia.

Kauppakeskuksiin musiikkia toimittavan Pelika Business Musicin (nykyisin Mood Media Finland) **Matias Taivainen** sanoi viime joulun Ylioppilaslehdessä, että kotimaankielinen joulumusiikki on liian tunnepitoista, sillä kauppakeskusten musiikki on tarkoitettu siivittämään kulutusta eikä herättämään tunteita. Eniten kauppakeskuksissa soi reipas englanninkielinen joulumusiikki. Taivaisen mukaan suosittuja ovat esimerkiksi **Nat King Colen**, **Louis Armstrongin**, **Dean Martinin** ja Wham!in joululevytykset.

Sibelius ja Hevisaurus sulassa sovussa

Suomen ainoa valtakunnallinen kaupallinen radiokanava Nova aloittaa joulumusiikin soittamisen 1. joulukuuta.

Musiikkipäällikkö **Mikko Harjunpään** mukaan ensimmäisenä adventtiviikkona kuullaan yksi joululaulu kunkin juontajan ohjelmassa. Toisella adventtiviikolla niitä soitetaan joka toinen tunti. Osuus kasvaa asteittain niin, että joulukuun 20. päivästä eteenpäin kanava soittaa 70-prosenttisesti joulumusiikkia. Aatonaattona, jouluaattona ja -päivänä soi vain joululauluja.

Kuulijatutkimusten mukaan toivotuimpia joululauluja ovat klassikot, kuten *Varpunen jouluaamuna*, *Heinillä härkien kaukalon* ja *Jouluyö, juhlayö*. Niiden rinnalla Radio Nova soittaa myös uutta joulumusiikkia. Tekijätiedoissa **Jean Sibeliuksen** ja **Martti Lutherin** rinnalle nousevat 2000-luvun nimet.

Harjunpään mukaan uuteen joulumusiikkiin pätevät samat kriteerit kuin mihin tahansa radiossa soitettavaan musiikkiin: sen täytyy olla hyvin tehtyä ja siinä pitää olla substanssia. Musiikkipäällikkö uskoo, että esimerkiksi viimevuotinen Coldplayn *Christmas Lights* voi vakiinnuttaa asemansa 2000-luvun joululaulujen kaanonissa.

"Suomessa Teleksiltä tuli juuri erittäin mielenkiintoinen joulusinkku. Nykyisin popmusiikissa voidaan nostaa muitakin teemoja esille kuin perinteinen 'sex, drugs and rock'n'roll'. Sitä kautta jouluun saadaan uusia näkökulmia. Hevisauruksen uusi joululevy on toinen hyvä esimerkki, siinä on hyvin disneymäistä henkeä."

Joululaulujen yhteydessä tuoreus on suhteellinen käsite, kun vanhimmat radiosoitossa olevat laulut on tehty 1600-luvulla. Niiden rinnalla **Juha Vainion** sanoittama ja **Katri Helenan** säveltämä *Joulumaa* vuodelta 1978 on "uusi" joululaulu. Myös **Vesa-Matti Loirin**, **Vexi Salmen** ja **Kassu Halosen** vuonna 1988 levytetty *Sydämeeni joulun teen* on noussut jo klassikoksi. Viime vuonna se kiilasi eniten joulukonserteissa esitettyjen laulujen listalla toiseksi, Sibeliuksen *Jouluvirren* (En etsi valtaa, loistoa) ja tuntemattoman saksalaissäveltäjän *Maa on niin kaunis* -laulun väliin.

Harjunpää muistuttaa, että usein joululauluilla ei ole varsinaista alkuperäistä esittäjää, vaan kirjava artistijoukko tekee niistä jatkuvasti päivitettyjä versioita.

"**Siiri Nordinin** *Oi jouluyö* on hyvä esimerkki siitä, miten vanhaan klassikkoon puhalletaan uutta henkeä."

Livetarjontaa uhkaa jouluähky

Teoston tilastojen mukaan viime vuonna järjestettiin joulukonsertin nimellä 750 tilaisuutta. Kaikkiaan konsertteja järjestettiin joulukuussa lähes kolmetuhatta. Auraviihde Oy:n toimitusjohtaja **Henri Kulmala** sanoo, että joulukonserttien osuus heidän liikevaihdostaan ei ole kovin merkittävä. Sesonki kestää vain kolmisen viikkoa, itsenäisyyspäivästä viimeiselle adventtiviikolle. Toisaalta tarjontaa on niin paljon ja taloudelliset riskit ovat niin suuria, että joulukiertueita kannattaa järjestää vain takuuvarmoille menestysartisteille.

Tänä vuonna Auraviihteen esiintyjistä joulukiertueita tekevät muun muassa Tomi Metsäketo, Hevisaurus, Finlanders ja Seitsemän seinähullua veljestä.

”Metsäkedon kohdalla voi puhua jo perinteestä. Joulukiertueita on järjestetty jo kymmenen vuotta, joskus orkesterin tai vierailevan naissolistin kanssa.”

Kulmalan mukaan 2000-luvulla merkittävin muutos koettiin, kun maksullisia joulukonsertteja ryhdyttiin järjestämään konserttisalien lisäksi kirkoissa.

”Alkuun kirkot eivät perineet vuokria vaan 100–200 euron suuruista käyttömaksua. Nyt suuret kirkot perivät markkinavuokraa, ja niistä joutuu maksamaan tuhansia euroja aivan kuten konserttisaleista.”

Satojen joulukonserttien lisäksi seurakunnat järjestävät Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia. Niitä voi Suomen Lähetysseuran musiikkisihteerin **Päivi Mattilan** pikaisen laskutoimituksen mukaan olla jopa kolmatta tuhatta.

”Yhteislaulutilaisuuksia järjestetään noin 400 seurakunnassa, ja niitä on yhdestä kahteenkymmeneen seurakunnan koosta riippuen. Lisäksi seurakunnat järjestävät niitä yrityksille ja eri laitoksille. Kauneimpia joululauluja lauletaan myös Suomen ulkopuolella esimerkiksi rauhanturvaajille ja muille ulkosuomalaisille.”

Tämän vuoden Kauneimmat joululaulut -vihkossa on 24 joululaulua. Mattilan mukaan kymmenkunta klassikkoa säilyy mukana joulusta toiseen. Joskus hän on kutsunut muusikkoraadin valitsemaan lauluja, joskus kysellyt seurakuntien kanttoreilta. Tänä vuonna hän kokosi listan palautteen perusteella kollegansa kanssa kahdestaan kynttilänvalossa. Ikiaikaisten klassikkojen lisäksi listalle mahtuvat tänä vuonna muun muassa *Sydämeeni joulun* teen sekä **Pekka Simojoen** *Tulkoon joulu* ja *Pieni liekki*.

Mattila on koonnut Kauneimpia joululauluja vuodesta 1994 asti. Lauluista tulee välittyä kristillinen joulun sanoma, mutta mitä muita vaatimuksia niille asetetaan?

"Melodian pitää olla mukaansatempaava ja luonteva laulaa. Koska kyse on yhteislaulusta, melodiassa ei saa olla liian laaja ambitus vaan matalimpien ja korkeimpien kohtien täytyy olla kaikkien laulettavissa. Tekstin tulee olla hyvää kieltä ja kulkea sävelen kanssa käsi kädessä. Oikeastaan tähän pätevät samat asiat kuin mihin tahansa lauluun, josta tulee yhteislaulusuosikki. Kun olin musiikinopettajana, koululaiset tykkäsivät laulaa *Lentäjän poikaa*, ja siihen on varmasti syynsä."

JOULUKONSERTTIEN ESITETYIMMÄT LAULUT VUONNA 2010

1. Jouluvirsi op 1 nro 4
(En etsi valtaa, loistoa)
säv. Jean Sibelius, san. Sakari Topelius, kust. WCMF Serious Catalogue

2. Sydämeeni joulun teen
säv. Kalervo Halonen, san. Veikko Salmi, kust. Warner/Chappell Music Finland

3. Maa on niin kaunis (Dejlig er jorden)
san. Bernhard Severin Ingemann, suom. Hilja Haahti

4. Joulun kellot
säv. Armas Maasalo, san. Helmi Auvinen, kust. WCMF Serious Catalogue

5. Tulkoon joulu
säv. ja san. Pekka Simojoki

6. Jouluna
säv. Martti Turunen, san. Mauno Isola, kust. Werner Söderström

7. On hanget korkeat
säv. Jean Sibelius, san. Vilkku Joukahainen, kust. WCMF Serious Catalogue

8. Arkihuolesi kaikki heitä
säv. Leevi Madetoja, san. Alpo Noponen, kust. WCMF Serious Catalogue

9. Marian poika (Mary's boy child)
säv. ja san. Jester Hairston, suom. Sauvo Puhtila, kust. Bourne Music, Emi Music Publishing, Nils-Georgs Musikförlag, Warner/Chappell Music Finland

10. Joulukirkkoon
säv. R. Raala, san. Immi Hellen, kust. WCMF Serious Catalogue

Kuka Mitä Häh -ajatushautomon veturi Jukka Haarma ja tuottaja Niina Raitanen. Etualalla musiikintutkija Heikki Uimonen.

Tapahtui Tampereella

Musiikkialan kuulumisia vaihdettiin ja koottiin parhaiden perinteiden mukaisesti Tampereen Musiikki & Media -tapahtumassa 20.–22. lokakuuta. Nämäkin asiat nousivat esiin.

TEKSTI MIKA KAUHANEN JA RIKU SALOMAA

JUKKA LINTINEN

MUSIIKKI JA VALTA

Olli-Poika Parviainen esitteli Luova Tampere -hankkeen tuloksia Musiikki & Median paneelissa.

Mikä on musiikin yhteiskunnallinen ja taloudellinen merkitys? Kataisen hallitus on kirjannut yhdeksi tavoitteekseen uusien kasvualojen rakentamisen luovilla aloilla. Hallitusohjelmassa on nostettu esiin lupaavia kirjauksia mm. kulttuuriyrittäjyyden tukemisesta ja kulttuuriviennin edistämisestä. Mutta millaisen haasteen toiveille asettaa epävarma taloustilanne?

Tämä oli lähtökohta, kun Teoston viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja **Tomi Korhonen** veti paneelia musiikin ja vallan suhteista Musiikki & Median torstaissa. Keskusteluun osallistuivat elinkeinoministeri **Jyri Häkämies**, kansanedustajat **Pia Viitanen** ja **Mikko Alatalo** sekä Tampereen apulaispormestari **Olli-Poika Parviainen**.

Opposition ääntä paneelissa edustanut musiikin tekijä, kansanedustaja Mikko Alatalo kiitteli hallitusta lukuisista kirjauksista, mutta esitti samalla huolensa siitä, että ne jäävät pelkiksi kirjauksiksi.

Elinkeinoministeri Jyri Häkämies tunnusti, että talouden epävarmat näkymät asettavat paineita tavoitteiden saavuttamiselle, mutta uskoi, että tulevinakin vuosina luoville aloille tullaan panostamaan merkittävästi.

Pia Viitanen muistutti, että musiikki- ja kulttuurialat ovat merkittäviä työllistäjiä jo nyt ja tähän yhtyi Tampereen apulaispormestari Olli-Poika Parviainen, joka esitteli paneelissa Suomen suurinta alueellista luovan talouden kehittämishanketta.

KUKA MITÄ HÄH?

Miten edistää suomalaisen populaarimusiikin hyvinvointia?

Kotimaisen musiikin hyvinvointi on koko musiikkialalle tärkeä asia. Siksi alan pitää yhdessä miettiä, kuinka tuota hyvinvointia edistetään. Näin miettivät Yleisradion ja levyyhtiöiden porukat pari vuotta sitten Musiikki & Mediassa kiivailevan soittolistapaneelin jälkeen.

Jukka Haarman työ Yleisradion populaarimusiikin kehityspäällikkönä salli ison kuvan tarkastelun. Konkari lähti johtamaan Kuka Mitä Häh? -nimellä kulkevan ajatushautomoa, jonka pitkäjänteiseen työskentelyyn osallistui parikymmentä musiikkialan toimijaa tontin eri kulmilta. Teostosta mukana oli liiketoimintapäällikkö **Vappu Verronen**.

Haarma toimitti alan miesten ja naisten ajatuksista pamfletin, joka jaettiin tänä vuonna kaikkien Musiikki & Median osallistujien messukasseihin.

”Kirjaa tuskin olisi syntynyt ilman kollektiivista tekijäjoukkoa. Syntyi erilaisia näkökulmia ja eri suuntiin rönsyilevää tekstiä, mikä minusta oli samalla koko ajatushautomon rikkaus. Kun katsoo lähdeluettelon pituutta, niin onhan tässä sellaisen kimppagradun piirteitä”, Haarma sanoo.

”Olennaista oli yritys hahmottaa ala kokonaisuudesta käsin ja nähdä sen pohja kulttuurisena eikä ainoastaan rahavirtoina. Lopputulokseen olen tyytyväinen, koska tämä oli hyppy tuntemattomaan. Kirja syntyi aidosta halusta kehittää koko musiikkialaa. Toivoisin sen herättävän keskustelua ja lisäävän yhteistä ajattelua.”

Haarma jäi pamfletin julkaisemisen jälkeen eläkkeelle. Into kotimaisen musiikin kehittämiseen ei kuitenkaan ota sammuakseen. Mitä Haarma seuraavaksi aikoo?

”Pidän ainakin loppuvuoden taukoa, mutta alkuvuodesta voisin ehkä alkaa kirjoitushommiin. Jonkinlaista blogia olen miettinyt, ja saattaa päässä olla pari kirja-ideaakin. Niille voisi olla tilausta, mutta katsotaan. En ota paineita.”

KUKA MITÄ HÄH -PAMFLETIN EHDOTTAMAT 10 KEINOA SUOMALAISEN POPULAARIMUSIIKIN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEKSI

1. Musiikki kulttuurina keskiöön
2. Kotimarkkinat elämään
3. Kielellä on väliä
4. Keskinäinen kyräily ja yksioikoinen kilpailu kaivoon
5. Puoliammattilaiset ja harrastajat ovat mittaamaton voimavara
6. Uusien artistien esiintuonti vaatimuslistalle
7. Rikas musiikkimedia, kiitos!
8. Elävän musiikin tilaisuudet 24/7
9. Valtion tukipolitiikka uusille urille
10. ”Musiikilla on merkitystä” -kampanja toteutukseen

Lue pamfletti ilmaiseksi netistä: http://issuu.com/fimic/docs/kuka_mita_hah

Musiikkialan keskustelu jatkuu verkossa Ylen ylläpitämässä Facebook-ryhmässä Kuka Mitä Häh.

TARNASEN SANOIN

Miltä nyt tuntuu?
Erittäin hyvältä! Kiitos vielä raadille, palkintojen myöntäjille ja artisteillemme!

Millainen yrittäjä olet?
Yrittäjäluonne. Olen ollut nuoresta asti intohimoisen innostunut työnteosta ja tekeminen on tuottanut lisää tekemistä. Yrittämisen koen mahdollisuuksina. Olen vastuussa yrityksen toiminnasta, mutta minulla on myös tiettyä vapautta. Varsinaista mottoa ei ole, mutta mieleen tulee vaarini kehotus: kolmea elämässäs koita - kärsi, taistele ja voita. Vähän kaikkea on kokeiltukin.

Mikä työssäsi on haastavaa? Entä palkitsevaa?
Keikan myynti on käsityötä. On haastavaa sopia keikka niin, että kysyntä kohtaa tarjonnan eli lippujen hinnat ovat asianmukaiset ja ajankohta on sopiva. Palkitsevaa on, kun kaikki voittavat. Olennaista on myös sopia keikat logistiikaltaan optimaalisesti. Artisti henkilökuntineen palkitsee sen tyytyväisyydellään. Kaikki muusikot ja teknikot tietävät, mitä on istua keikkabussissa Hangosta Kuopioon.

Mitä ajattelet siitä, että naisia tuetaan musiikkialan yrittäjiksi?
Palkinto on hieno asia ja tukee varmaankin kaikkia alalla toimivia, oli kyseessä nainen tai mies. En kovin tarkkaan seurannut naisten yrittäjyyden tukemista ennen tätä tunnustusta. Nyt olen ymmärtänyt, että tuki on tarpeellista. Naisten tulee ottaa paikkansa tälläkin miesvoittoisella alalla.

Millaisia ominaisuuksia naisilla on yrittäjinä?
Vaikka yleistykset ovat liian helppo vastaus mihinkään, uskon että suurimmalla osalla naisista on enemmän tunneälyä ja silmää pikkuasioille, joilla on merkitystä kokonaisuuden kannalta.

Millä tavalla tunnustus vaikuttaa asioihin jatkossa?
Työnteko jatkuu innolla. Toivon voivani jakaa kertynyttä kokemusta, auttaa ja rohkaista muita ja kun aina on opittavaa, niin myös päinvastoin.

Maria Tarnaselle vuoden naisyrittäjän palkinnon luovuttivat Suomalaisen Työn Liiton toimitusjohtaja Pekka Tsupari, elinkeinoministeri Jyri Häkämies sekä VeryNais-hankkeen projektipäällikkö Pirjo Vuorenpää.

VUODEN NAISYRITTÄJÄ MUSIIKKIALALLA ON MARIA TARNANEN

Ohjelmatoimisto Belides Oy:n toimitusjohtaja **Maria Tarnanen** sai Musiikki & Mediassa vuoden naisyrittäjän palkinnon.

Palkitsijoiden mukaan Tarnanen on ”edelläkävijä toimien omaehtoisesti ja menestyksekkäästi alalla, jolla ei hänen aloittaessaan ollut juurikaan naisia yrittäjinä. Hän on onnistunut uudistamaan työtapojaan sekä artistirosteriaan ja saavuttanut sitkeydellään vakaan aseman yritykselleen”.

Tarnanen aloitti uransa Sielun Veljien taustajoukoissa vuonna 1984 ja vastaa tänään saman yhtyeen comeback-kiertueen järjestelyistä. Hän hoitaa myös muun muassa **Asan**, **Ismo Alangon**, **Jukka Pojan**, **Jätkäjätkien** ja **J. Karjalaisen** keikkamyyntiä työllistäen itsensä lisäksi yhden työntekijän.

"USKON ETTÄ SUURIMMALLA OSALLA NAISISTA ON ENEMMÄN TUNNEÄLYÄ JA SILMÄÄ PIKKUASIOILLE, JOILLA ON MERKITYSTÄ KOKONAISUUDEN KANNALTA."

Vuoden naisyrittäjä musiikkialalla -palkinnon valitsivat Musiikkialan Naistenklinikan järjestäjät, Suomalaisen Työn Liitto ja Naisyrittäjyyden kehittämishanke Verynais.

Music Export Finland käynnisti Musiikkialan Naistenklinikka -hankkeen syksyllä 2010 tasavallan presidentin ehdotuksen innoittamana. Naistenklinikka on järjestänyt kaksi seminaaria, joissa satakunta osallistujaa on määritellyt toimintaohjelman musiikkialalla toimivien naisten aseman parantamiseksi.

ARTEMI TROITSKILLE TUNNUSTUS MUSIIKKIALAN KEHITTÄMISESTÄ

Musiikki & Mediassa jaettava tunnustuspalkinto Tampere Music Award for Exceptional Achievement in Music Business osoitettiin venäläiselle rock-pioneerille **Artemi Troitskille.** Palkinto on huomionosoitus kansainväliselle musiikkialan aktiiville, joka on toiminnallaan vaikuttanut merkittävästi alan kehitykseen ja arvostukseen.

Troitski on kotimaansa kulttuurivaikuttajia ja tunnettu musiikkitoimittaja. Hän oli avaintoimijoita neuvostorockin nousussa 1980-luvulla ja toi journalistina ilmiön kansainväliseen tietoisuuteen. Sittemmin hän on työskennellyt myös konserttipromoottorina ja levytuottajana. Artemi Troitski on auttanut myös lukuisia suomalaisyhtyeitä heidän urallaan Venäjällä.

Artemi Troitski oli mukana järjestämässä Neuvostoliiton ensimmäistä rock-hyväntekeväisyyskonserttia "Tili nro 904" Tshernobylin uhrien hyväksi vuonna 1986.

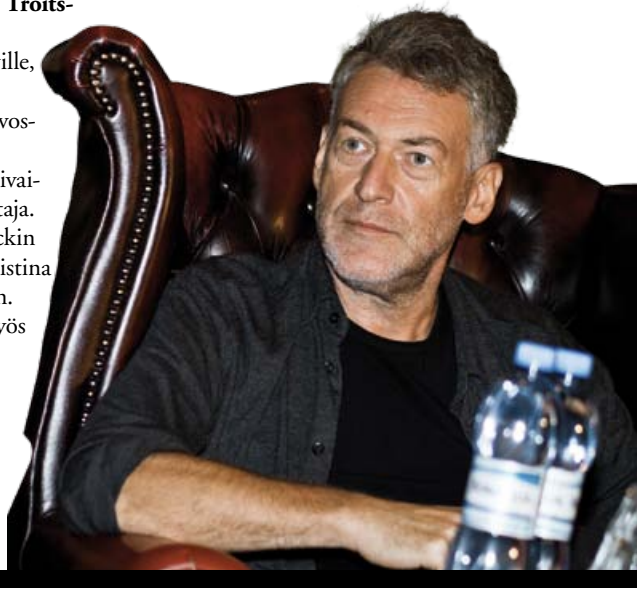

STARTUP-PALKINNON SAI OPPIMISPELIN KEHITTÄJÄ **OVELIN**

Osana uutta digitaalisen musiikkibisneksen ohjelmaa jaettiin ensi kertaa Northern Dimension Music Innovation Award. Sen saa Musiikki & Median järjestämään Match Point -kilpailuun osallistuneista yrityksistä innovatiivisin. Osallistujia otetaan Pohjoismaista, Baltiasta ja Venäjältä.

Palkinnon sai suomalainen Ovelin, jonka WildChords-oppimispeli yhdistää kitaransoiton opetteluun pelilliset ominaisuudet. Pelin hahmot reagoivat oikein soitettuihin sointuihin.

Muut finalistit olivat Audiodraft, gogoyoko, LiveMusicStage.com, MusicDNA (BACH Technology), Netiraadio (Muusikamaailma) ja SongHi.

Music Finland yhdistää musiikin vientiorganisaatiot

Musiikkialan järjestöt perustivat lokakuussa Music Finland ry:n, joka yhdistää nykyisen Music Export Finlandin ja Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus Fimicin.

Musiikkialan järjestöt kokoavat Music Export Finlandin ja Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus Fimicin toiminnot yhden organisaation alle. Uuden yhdistyksen tarkoituksena on edistää laaja-alaisesti ja tavoitteellisesti suomalaisen musiikin tunnettuutta, suomalaisen elävän musiikin, suomalaisten tallenteiden ja nuottien saatavuutta ja käyttöä Suomessa ja ulkomailla sekä musiikkivientiä.

Music Finland ry:n perustamiskokous pidettiin 4. lokakuuta. Music Export Finlandin ja Fimicin toiminnot sulautetaan uuteen yhdistykseen vuoden 2012 kuluessa.

Music Export Finland on perustettu edistämään suomalaisen kevyen musiikin tunnettuutta ja käyttöä ulkomailla ja lisäämään alan vientituloja. Fimicin tehtävänä on edistää suomalaisen musiikin tunnettuutta ja saatavuutta sekä luoda edellytyksiä sen esittämiselle Suomessa ja ulkomailla.

Yhdistämisellä tehostetaan musiikkivientiä ja tiedotusta sekä alan edistämistoimintaa. Tavoitteena on myös asiakaspalvelun parantaminen, päällekkäisyyksien poistaminen sekä rahoituksen kehittäminen. Yhdistäminen vastaa myös työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteeseen vähentää luovan alan vienti- ja kansainvälistymisorganisaatioiden määrää.

Music Finland ry:n perustivat Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusjärjestö Gramex ry, Musiikkituottajat - IFPI Finland ry, Suomen Musiikkikustantajat ry, Suomen Muusikkojen Liitto ry, Suomen riippumattomien levy- ja tuotantoyhtiöiden Indieco ry, Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry, Suomen Säveltäjät ry ja Teosto.

Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus Fimic edistää suomalaisen musiikin tunnettuutta ja saatavuutta. Music Export Finland (Musex) auttaa kotimaista musiikkitoimialaa kasvattamaan vientitulojaan. Teosto osallistuu Fimicin ja Musexin rahoitukseen ja on mukana niiden hallituksissa.

Perinteikkäät hankkeet avaavat uuden vuoden musiikkiviennissä – Ison-Britannian kärkihanke alkaa

Vuosi 2012 alkaa musiikkiviennissä vauhdikkaasti peräti neljän suomalaisen artistin tai yhtyeen esiintyessä vuoden tärkeimpiin live-alan tapahtumiin lukeutuvassa Eurosonicissa Groningenissa, Hollannissa tammikuussa. **Reckless Love**, **Mirel Wagner**, **Murmansk** ja **French Films** ovat tapahtumassa näytön paikassa, sillä Eurosonic on perinteisesti poikinut runsaasti keikkatarjouksia tapahtumassa esiintyneille artisteille.

Tammikuussa järjestetään jälleen myös Midemin musiikkimessut Cannesissa, Ranskassa. Tapahtuma on uudistunut sisällöltään runsaasti, mutta sen luonne alan tärkeimpänä kohtaamispaikkana on säilynyt. Music Export Finland ja Suomen Ranskan instituutti järjestävät osana Midem-tuotantoa Pariisin Flèche d'Or -klubilla 27. tammikuuta Helsinki Mon Amour -illan, joka esittelee kohdemarkkinoiden kannalta ajankohtaista suomalaista musiikkia folk-, elektro- ja indie-genreissä. Tapahtuman yhteistyökumppaneita ovat promoottoritoimisto Super Agency ja PR-toimisto Boogie Drugstore sekä myöhemmin julkistettava mediapartneri.

Music Export Finlandin koordinoima vuosien 2012–2013 suomalaisen musiikkiviennin kärkihanke suuntautuu Isoon-Britanniaan. Edellisten kahden vuoden aikana Pohjoismaihin suuntautuneen MOI! Sounds from Suomi -hankkeen tapaan myös Ison-Britannian kärkihankkeen tavoitteena on lisätä suomalaisten musiikkialan toimijoiden verkostoitumista ja artistien kiertuetoimintaa Isossa-Britanniassa sekä edistää suomalaisen musiikin näkymistä paikallisessa mediassa. Lisäksi hanke tukee maan markkinoille suuntautuvien vientistrategioiden syntymistä sekä niihin liittyen artisti- ja yrityskohtaisten vientihankkeiden toteuttamista. Kärkihanke käynnistetään alkuvuodesta 2012.

RIKU SALOMAA/MUSIC EXPORT FINLAND

Nordic Gold -festivaalilla suomalaista musiikkia ja taidetta

PETRI ARTTURI ASIKAINEN

LCMDF, joka villitsi tokiolaisyleisön Finland Festin Hokuo Music Night -klubilla, esiintyy myös Nordic Gold -festivaalilla.

Amsterdamin tunnetuimpiin musiikki- ja kulttuurikeskuksiin lukeutuvassa Melkwegissa pamahtaa 15. joulukuuta kolmen päivän Nordic Gold -festivaali, joka tarjoaa tänä vuonna suomalaista tanssia, animaatiota, videotaidetta ja musiikkia.

Musiikkiannista festivaaleilla vastaavat jatkuvassa nosteessa oleva elektropopyhtye **LCMDF**, indiebändi **French Films**, folkkipunkilla sävähdyttävä **Jaakko & Jay** sekä diskoileva **Hannulelauri**.

Benelux-maiden asukkaat eivät joulukuussa kärsi suomalaisen musiikin puutteesta. Alueella on vuoden lopun lähestyessä kymmeniä suomalaisartistien keikkoja mukaan lukien **Värttinä**, **Kalle Kalima K-18**, **RinneRadio**, **Gourmet** ja **Mika Vainio**, ja **Kerkko Koskisen** *Agathan* esittää **Brussels Jazz Orchestra**.

Keikat ovat osa Fimicin Arctic Accents – Sounds of Finland 2011 -kampanjaa. Kampanja esittelee laajan kattauksen suomalaista musiikkia ja artisteja Hollannissa, Belgiassa ja Luxemburgissa tällä syyskaudella. Ohjelmaan kuuluu yli 80 artistin esiintymiset Benelux-maiden arvostetuimmilla klubeilla, festivaaleilla, tapahtumissa ja konserttitaloissa. JANI SIPILÄ/FIMIC

Lontoon JA JA JA -klubi täytti kaksi vuotta – French Films pääesiintyjänä

Music Export Finlandin ja muiden pohjoismaisten musiikkivientitoimistojen yhteistyönä Lontoossa järjestämä JA JA JA -showcase-klubi täytti marraskuussa kaksi vuotta. Kuukausittain järjestettävällä klubilla esiintyi tällä kertaa Suomesta kansainvälisesti kovassa nosteessa oleva **French Films**, joka oli myös klubi-illan pääesiintyjä.

Marraskuun klubin yhteydessä järjestettiin Ison-Britannian markkinan ominaispiirteisiin pureutuva PR- ja markkinointiseminaari, jota vetivät muun muassa **Adelen** ja **Nick Caven** kanssa työskentelevät **Iain Forsyth** ja **Jane Pollard**. Seminaariin osallistui musiikkialan ammattilaisia Pohjoismaista ja Isosta-Britanniasta.

JA JA JA järjestetään keväällä tammi-, maalis- ja toukokuussa. Klubeille haetaan parhaillaan esiintyjiä. RIKU SALOMAA / MUSIC EXPORT FINLAND

French Films kiertää ahkerasti Eurooppaa.

Finland Festin toinen osa poppasi Tokiossa

Poikkeuksellisesti kahdessa osassa tänä vuonna järjestetty Finland Fest kokosi jälleen marraskuussa tokiolaiset suomalaisen musiikin pariin. Music Export Finlandin yhteistyössä Fimicin, Suomen Japanin instituutin ja Sibelius-Akatemian kanssa järjestämän tapahtuman toinen osa koostui yhteispohjoismaisesta Hokuo Music Night -klubista, jossa esiintyi suomalainen **LCMDF** sekä **Reptile & Retard** (Tanska), **Feldberg** (Islanti) ja **Casiokids** (Norja), osana Finnish Music Express -hanketta järjestetystä ammattilaisseminaarista sekä myyntipäivästä, jossa suomalaiset ammattilaiset tapasivat japanilaisia ostajia, mediaa ja muita ammattilaisia. Suomalaisilla on perinteikäs historia musiikkibisneksessä japanilaisten kanssa ja Finland Fest onkin yksi suurimmista musiikkiviennin vuosittaisista hankkeista. Seuraavan kerran tapahtuma järjestetään keväällä 2012.

RIKU SALOMAA/MUSIC EXPORT FINLAND

Poimintoja kalenterista

Juuri 10 vuotta täyttänyt suomalaiskvartetti **Meta4** esiintyy Berliinin Konzerthausissa 12. tammikuuta. Tapahtuma kuuluu lahjakkaimpia kansainvälisiä jousikvartetteja esittelevään konserttisarjaan. Ohjelmassa on esimerkiksi **Jouni Kaipaisen** 6. jousikvartetto sekä teoksia **Sebastian Fagerlundilta**, **Osmo Tapio Räihälältä** ja **Jaakko Kuusistolta**.

www.meta4.fi
www.konzerthaus.de

Kitaristi **Kalle Kalima** nähdään joulun alla yksin ja **K-18**-yhtyeen kanssa Belgiassa ja Hollannissa. Minikiertue alkaa soolokeikalla 20.12. Ancienne Belgiquessa Brysselissä. K-18-yhtyeen kanssa Kalima esiintyy ensin 21.12. Vooruitissa Gentissä ja vielä 22.12. Bimhuisissa Amsterdamissa. Katso myös muut suomalaisten esiintymiset Benelux-maissa osoitteesta *www.arcticaccents.fi*

www.kallekalima.com

Lahjakas **Mirel Wagner** jatkaa kiertuettaan Euroopassa. Wagner sai hyvän vastaanoton syksyllä Alankomaissa ja tammikuussa ovat vuorossa Saksa ja Sveitsi sekä Eurosonic-showcase-festivaali Amsterdamissa.

www.eurosonic.net

ANTTI HANNUNIEMI / MAINOSTOIMISTO KN

Meta4

Iiro Rantalan Lost Heroes -albumi palkittiin Saksassa

Iiro Rantalan tänä vuonna julkaistu *Lost Heroes* -levy on vakuuttanut Saksan jazzpiirejä. Heinäkuussa albumi oli kriitikoiden valinta vuoden levyksi ja marraskuussa levylle myönnettiin arvostettu Echo-palkinto vuoden parhaana jazzlevytyksenä.

Echo-palkinnon ovat suomalaisista ennen Rantalaa saaneet **Meta4**, **Nightwish** ja **The Rasmus**.

Palkinto myönnettiin Rantalalle 6. marraskuuta Berliinissä järjestetyssä gaalassa.

Iiro Rantalan maailmankiertue on juuri päättynyt. Suomessa pianisti on nähtävissä Meta4-kvartetin 10-vuotisjuhlakonsertissa sekä lähempänä joulua **Eino Grönin** kanssa. JANI SIPILÄ /FIMIC

Jan Mikael Vainion teoksia USA:ssa ja Ranskassa

Kitaristi **Otto Tolonen** kantaesitti **Jan Mikael Vainion** uuden soolokitarateoksen ***Driven*** Louisvillessä, Tennesseessä 19. marraskuuta. Teos esitettiin myös Nashvillessä kantaesitystä seuraavana päivänä. Vainion musiikkia kuullaan USA:ssa myös ensi tammikuussa, jolloin **Hartford Symphony Orchestra** esittää hänen teoksensa beatboksaajalle ja orkesterille yhteensä neljä kertaa. Solistina on beatbox-virtuoosi **Shodekeh**, joka oli myös teoksen USA:n kantaesityksen solisti Baltimoressa kesällä 2010. Orkesteria johtaa **Carolyn Kuan**. *Fujiko's Fairy Tale* kuullaan ensi maaliskuussa myös Ranskan Orleanssissa, jolloin kolme eri beatboksaajaa vuorottelee solistiosuudessa. JANI SIPILÄ /FIMIC

SAARA VUORJOKI/FIMIC

Suomalaiset vakuuttivat Womexissa

Kööpenhamissa järjestetty World Music Expo soi tilaisuuden usealle suomalaismuusikolle näyttää osaamistaan. Vuotuinen tapahtuma keräsi jälleen tuhansia alan ammattilaisia katsastamaan vuoden parhaiden artistien esityksiä. Showcase-keikoilla nähtiin kolme suomalaista. **Johanna Juhola Reaktorin** fantastinen tango soi yömyöhään, mutta veti hyvin kiinnostunutta yleisöä.

Jo pelkästään Womex-esiintymisen perusteella voidaan olettaa, että hanuristi **Antti Paalanen** tulee nousemaan Suomen kärkinimiin kansanmusiikin kansainvälisellä kentällä. **Alamaailman Vasaroiden** keikalla tunnelma oli sekavan maaginen. **Jarno Stakulan** bassosaksofoni Stubax mörisi täydessä salissa erittäin innostuneen yleisön edessä.Perinteisessä World Music Showcases -tapahtumassa soittivat **PK&Janko** ja **Kristiina Ilmonen Sysihai**. JANI SIPILÄ /FIMIC

Yhteispohjoismaisella messualueella järjestettiin perinteinen Nordic Picnic.

Merkittävästä taloudellista toiminnasta huolimatta Teosto on aatteellinen yhdistys. Mikä se aate on ja miten se suhtautuu liiketalouteen? Tätä pohdittiin elokuussa Teoston hallituksen ja jäsenjärjestöjen yhteistyöfoorumilla, jolla pidettyyn alustukseen tämä kirjoitus pohjautuu.

TEKSTI MIKKO HEINIÖ **KUVITUS** TOPI SAARI

AATTEELLISUUS –&– LIIKETALOUDELLISUUS TEOSTON TOIMINNASSA

Aate on yksilön tai yhteisön todellisuuskäsitystä hallitseva yleisluontoinen käsitys tai pyrkimys. Se on mukana kaikessa toiminnassa, jota ihmiset harjoittavat yhteiseksi hyväksi.

Teostossa on joskus sanottu, että aatteellisuuteen "meillä on varaa sitten kun talous on kunnossa". Tässä aate on käsitetty liian suppeasti, pelkästään rahalliseksi tukemiseksi. Sitä paitsi tekijänoikeusjärjestö ei voi pyörittää taloutta vailla aatetta.

Aate yhdistys- ja yritystoiminnassa

Yhdistyksen aate on se arvokkaaksi koettu tarkoitus, jonka hyväksi jäsenistö haluaa yhteisesti toimia. Sen tulee olla muu kuin taloudellisen edun hankkiminen jäsenille. Taloudellistakin toimintaa voidaan harjoittaa, mikäli se on määritelty säännöissä. Se voi olla sitä laajempaa, mitä selvemmin tarkoitus on aatteellinen ja mitä laajempi ja alueellisesti kattavampi jäsenistö yhdistyksellä on.

Osakeyhtiön tarkoitus on "voiton tuottaminen osakkeenomistajille, jollei yhtiöjärjestys toisin määrää". Tämä ei ole kehotus kahmimaan pikavoittoja vaan toimimaan pitkällä

”3 § Yhdistys on aatteellinen ja sen tarkoituksena on valvoa ja hallinnoida säveltaiteellista ja siihen liittyvää kirjallista tekijänoikeutta Suomessa ja ulkomailla sekä edistää kotimaista luovaa säveltaidetta ja sen yleisiä edellytyksiä.”

4 § Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys seuraa tekijänoikeusolojen ja -lainsäädännön kehitystä kotimaassa ja ulkomailla, tekee tarpeellisia aloitteita ja esityksiä, harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa sekä edistää kotimaisen musiikin saattamista yleisön saataviin.

Yhdistyksen toimintaan kuuluvat myös [sic.!] tekijänoikeuslainsäädäntöön perustuvien lupien myöntäminen sekä korvausten periminen ja tilittäminen niihin oikeutetuille.”

Talous haastaa solidaarisuutta entistä enemmän.

tähtäyksellä sekä yhteiskunnallisesti hyväksyttävillä tavoilla usein silloinkin kun laki ei siihen velvoita. Yhtiöjärjestys voi suorastaan määrätä tuotot muille kuin omistajille.

Liikemaailman kovenemista on kuvattu: aiemmin kenkätehtailija katsoi tehtäväkseen *hyvien* kenkien tuottamisen, nyt voiton tuottamisen omistajille. Kuvaus pätee lähinnä sellaisiin suuriin pörssiyhtiöihin, joiden omistajat eivät juuri muusta piittaa kuin osakearvoista. Uskoakseni pk-yrittäjän *perusintressi* taas on jokin muu kuin lyödä rahoiksi nopeasti ja helposti. Perusintressi määrää, millä alalla ja minkälaisten tuotteiden parissa hän *tahtoo* työskennellä ja tehdä uhrauksiakin. Se on yrittäjän aate.

Säveltäjä on pienyrittäjä, jolla on vahva tahto toteuttaa itseään musiikkia luomalla. Samalla hän toivoo yltävänsä tuloihin, joiden turvin voi elää ja keskittyä juuri tähän työhön.

Painotukset Teoston säännöissä

Teoston säännöissä on kohtia, jotka viittaavat 1) aatteeseen, 2) liiketalouteen tai 3) molempiin. Painopiste on selvästi aatteessa, liiketalous nousee esiin vasta pykälän lopussa, sanan "myös" jälkeen.

Tekijänoikeuksien "hallinnointi" viittaa taloudelliseen toimintaan, kun taas niiden "valvomisessa" ja "edistämisessä" on mukana periaatteellisempiakin arvoja. "Tekijänoikeusolojen ja -lainsäädännön kehityksen seuraamisen ja aloitteiden tekemisen" näen juuri sellaisena aatteellisena työnä, jota Teoston edunvalvonta ja yhteiskuntasuhdetyöryhmä tekevät.

Säveltäjien "musiikin saattaminen yleisön saataviin" on koko kulttuurin kannalta keskeinen aatteellinen päämäärä, itseisarvo. Siitä toki toivotaan tuloakin, mutta tämä ei ole ainoa eikä primaari päämäärä.

Teoston aatteelliset arvot

Yhdistyssäännöissä usein mainittu "edistäminen" voi olla sekä aatteellista että taloudellista. Viereisen sivun taulukon toisessa kohdassa on vasemmassa reunassa Teoston aate pähkinänkuoressa. Kärjistäen: Teosto harjoittaa liiketaloudellista toimintaa voidakseen rahoittaa sillä aatteellisen toimintansa.

Teosto ei siis ole vain tekijänoikeuskorvausten kerääjä ja tilittäjä. Aatteellinen toiminta antaa sille suuremman yhteiskunnallisen roolin kuin taloudellisen volyymin perusteella voisi kuvitella.

Perustehtäviin kuuluu ”edistää suomalaisen musiikin monimuotoisuutta, tunnettuutta ja soimista kotimaassa ja vientimarkkinoilla”. Musiikin tunnettuus ei ole vain edellytys taloudelliselle tuotolle vaan jo arvo sinänsä, osoitus siitä että säveltäjä on löytänyt kuulijansa. Heikommin tunnetun musiikin ja monimuotoisuuden edistämisestä voi tulla enemmän menoja kuin tuloja; edistämisen syyt ovatkin aatteelliset.

Kulttuurin moninaisuus on useissa kansainvälisissä sopimuksissa nostettu itseisarvoksi. Esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo yhtäältä, että paikallisia identiteettejä on suojeltava "hallitsevien kulttuurialueiden kaupallisten kulttuurituotteiden" yhdenmukaistavalta otteelta, toisaalta että juuri

AATTEELLISUUS VS. LIIKETALOUDELLISUUS

Kulttuurielämä ja -arvot	Talouselämä ja -arvot
Idealismi	Pragmatismi
Politiikka	Business
Itseisarvot	Välinearvot
Yhteisöllisyys (me)	Yksilöllisyys (minä)
Kulttuuridiversiteetti (Eurooppa)	Valtavirta (USA)
Turvallisuus	Tehokkuus
Perinteiden huomioon ottaminen	Muutosvoimat
Historian taju	Tulevaisuus
TEOSTOSSA EDISTETÄÄN:	
Luovaa säveltaidetta, sen yleisiä edellytyksiä ja sen monimuotoisuutta	Korvaustuottoja
Oikeudenomistajien asemaa	Kustannustehokkuutta
Tekijänoikeuden tunnettuutta, hyväksyttävyyttä ja arvostusta	Kasvua
	Asiakassuhteita
TEKIJÄNOIKEUSHALLINNOSSA PAINOTTUVAT:	
Luova musiikintekijä	Ostava musiikin käyttäjä
Author's right ja moraaliset oikeudet	Copy right ja taloudelliset oikeudet
[Solidaarinen] kollektiivihallinto	Individuaalihallinto
[Myös] Long tail	Top ten
Raportoinnin tarkkuus ja kattavuus	Raportoinnin kustannustehokkuus
Tilityksen tarkkuus ja kattavuus	Tilityksen nopeus ja edullisuus
Offline	Online
TYÖNJAKO TEOSTOSSA:	
Yhdistys	Yritys
Jäsenet päättävät	Omistajat päättävät
Pitkäjänteisyys (vai hitaus?)	Nopeus (vai lyhytjänteisyys?)
De facto monopoli	Mukaan kilpailuun
Legitimiteettiin vetoaminen	Kilpailukyvyn korostaminen

moninaisuudelle perustuu "luovan talouden vahvistaminen Suomen yhtenä menestystekijänä globaalissa kilpailussa".

Suomi on pieni maa ja Teosto pieni järjestö, jotka vetoavat moninaisuuteen puolustaessaan olemassaoloaan. Siispä niiden on johdonmukaista vaalia moninaisuutta sisäisessäkin toiminnassaan.

Puhetavat muuttuvat

Diskurssi on kiteytynyt ajattelutapojen kokonaisuus, joka määrää *miten* jostain asiasta on puhuttava. Valitsemamme diskurssi ei vain heijasta ajatuksiamme ja ympäröivää todellisuutta vaan myös muokkaa niitä. Esimerkiksi yliopistojen käytänteitä ohjasi 70-luvulla

tieteen- tai taiteentekijöiden diskurssi, 80-luvulla juristien ja nykyisin talousmiesten diskurssi.

Teostossakin 2000-luvun valtadiskurssi on nähdäkseni tullut liiketaloudesta. Monia tähän viittaavia termejä käytetään tosin vasta epävirallisissa yhteyksissä, ikään kuin lainausmerkeissä – mutta ennen pitkää lainausmerkit unohtuvat.

tekijänoikeushallinto > ”tekijänoikeusbusiness”
tekijänoikeuksien lisensiointi > ”lupatuotteiden myynti”
Teoston jäsenet > ”Teoston omistajat”
yhdistys > ”yritys”

Liiketaloudellista diskurssia Teostossa on vahvistanut ylipäätään pyrkimys reagoida dynaamisemmin nopeasti muuttuvassa ympäristössä, jota "markkinat" dominoivat. EU:n kilpailulaki patistaa tekijänoikeusjärjestöt pikemmin katkeraan kilpaan kuin yhteistyöhön. Alan historialliskulttuurisia ulottuvuuksia ei oteta huomioon, vaan järjestöt nähdään vain taloudellisina toimijoina.

Aatteellisia ja liiketaloudellisia painotuksia

Molemmista diskursseista nostan esiin painotuksia (ed. sivun taulukon ylin kohta), jotka sinänsä voivat olla positiivisia: esim. "politiikka" yhteisten asioiden hoitona, ei suhmurointina, ja "idealismi" vahvuutena, ei heikkoutena. Tekijänoikeudella – sinä napanuorana joka yhdistää tekijän teokseensa – on itseisarvo. Siitä tulee välinearvo, kun sillä tehdään rahaa.

Liiketalous kehottaa katsomaan tehokkaasti tulevaisuuteen, aate taas muistuttaa jatkuvuudesta ja siitä miten historia kannustaa ja varoittaa.

Yhdistyksen voimana on jatkuvuus ja pitkäjänteisyys, yrityksiltä edellytetään nopealiikkeisyyttä. Useimmat tekijänoikeusjärjestöt ovat vanhoja, hitaasti kääntyviä laivoja. Onko tämä vahvuus vai heikkous, riippuu säästä ja vastapuolen arsenaalista.

Vanhoilla tekijänoikeusjärjestöillä on omassa maassaan ollut monopoli *de facto*. Ehkäpä Teoston asemalle juuri "pehmeämpi" yhdistysmuoto ja aatteellisuus loivat suotuisat puitteet ja oman toimintakulttuurin, jo paljon ennen nykyistä kilpailulakia. Valittua linjaa ei tarvinnut reivata, kun kilpailuvirasto alkoi tarkastella yhdistyksiä elinkeinon harjoittajina siinä missä yrityksiäkin.

Teoston asema musiikkielämämme toimijana nojaa sen legitimiteettiin: yhdistyksen tarkoitus on yleisesti hyväksyttävä ja sen jäsenistö ammatillisesti, alueellisesti yms. tavoin edustava. Teosto ei ole kasvoton virasto vaan tekijöiden ja kustantajien perustama ja ylläpitämä *yhteisö*, jonka jäsenet ovat päätöksenteossa yhdenvertaisia, tekijänoikeustuloista riippumatta.

Tekijänoikeushallinto

Kollektiivihallintoa harjoittavat järjestöt syntyivät oikeudenomistajien tarpeesta toimia *yhdessä*. Myös harvinaisemmat teokset on solidaarisesti pyritty raportoimaan ja tilittämään kattavasti. On siis satsattu kaikkiin tekijöihin, ei vain menestyjiin. (Ed. sivun taulukon kaksi alinta kohtaa.)

Talous kuitenkin haastaa solidaarisuutta entistä enemmän: huomio on kiinnitetty esimerkiksi pienten summien aiheuttamiin perintä- ja tilityskuluihin sekä merkittävien säveltäjien erikoispalveluihin ja itsehallinnointimahdollisuuksiin.

Eurooppalainen author's right -traditio on korostanut tekijän erityissuhdetta teokseensa ja moraalisia oikeuksia, angloamerikkalainen copy right -traditio taas oikeuksien kaupallista arvoa. Aatteelliset ja liiketaloudelliset painotukset vaihtelevat myös sen mukaan, mikä on tekijöiden ja kustantajien vallanjako järjestön hallituksessa.

Tekijöiden ohella on ryhdytty aiempaa enemmän ajattelemaan musiikkia käyttäviä asiakkaita, ja rajat ylittävä onlinelisensiointi on asettanut bisnesmäisempiä vaatimuksia.

Teoston organisaatiossa joidenkin elinten tehtävät painottuvat melko selvästi joko aatteelliseen tai liiketaloudelliseen toimintaan, kun taas muissa joudutaan ottamaan huomioon molemmat.

Aatteellinen pohja nojaa jäsenistöön, jolla ylimpänä päättäjänä on taloudellistakin valtaa. Aatetta edistävät edunvalvonta, aatteellisen toiminnan rahasto sekä pääosin Teoston rahoituksella toimivat jäsenjärjestöt. Hallituksen ja jäsenjärjestöjen

Yhdistyksen voimana on jatkuvuus ja pitkäjänteisyys.

yhteistyöfoorumilla voidaan sparrata hallitusta niin aatteen kuin taloudenkin osalta.

Front Office ja Back Office eivät ole mitään toimiston osastoja vaan funktioita. FO on lähempänä hallitusta, jonka on tasapainotettava aatteelliset ja liiketaloudelliset näkökohdat. Edunvalvonnan piirissä on tekijänoikeusolojen ja -lainsäädännön kehityksen seuraaminen mutta myös asiakaspinnat.

Teoston toimikunnat eivät helposti asetu tälle kartalle. Esimerkiksi ohjelmistotoimikunta tekee puhtaan musiikillisia ratkaisuja, mutta näillä on taloudellisiakin seurauksia. Tilitys- ja jakosääntötoimikunta säätelee lähteviä tilityksiä muttei mekaanisesti vaan periaatteellisin linjauksin.

Aatteen ja liiketalouden synteesi

Esittelemäni kahtiajako ei ole niinkään kuva tekijänoikeushallinnon todellisuudesta kuin metodi, jolla aate ja liiketalous voidaan nostaa näkyviin. Nämä eivät saa jähmettyä vastakohdiksi, vaan niiden on kasvettava synteesiksi. Vaikka niillä olisikin omat "puhtaat" sektorinsa Teoston toiminnassa, niin pääosin ne menevät päällekkäin (kuva yllä).

Yhdistyksen tarkoitus ja legitimaatio nousevat sen aatteesta, mutta muutoin aate ja liiketalous riippuvat toisistaan: ne asettavat toisilleen reunaehtoja mutta tarjoavat myös mahdollisuuksia. Aina ei voida toimia niin kustannustehokkaasti kuin liiketalous edellyttäisi eikä niin tasapuolisesti kuin aate edellyttäisi. Usein voidaan rahoittaa aatteellisia päämääriä ja aatteellisesti perustella taloudellisia pyrkimyksiä.

Jo ammoin väiteltiin siitä, määrääkö oopperassa teksti vai musiikki. Oikea vastaus lienee kuitenkin: näyttämö, sillä sen ehdoilla teos seisoo tai kaatuu. Se näyttämö, jolla aatteen ja liiketalouden synteesi toteutuu, on Teoston työskentelyn jokapäiväinen arki. Näyttämön ulkopuolelta siihen vaikuttaa vielä koko ympäröivä yhteiskunta, sen kulttuuri ja talous.

Mielestäni liiketaloudellinen ajattelu on voimistunut Teostossa viime vuosikymmenellä. Mutta onko kyseessä pysyvä suuntaus vai trendi, joka heilurin tavoin kääntyy joskus takaisin, jää nähtäväksi. Yhteistyöfoorumin kokouksessa jäsenjärjestöt katsoivat, että nyt aatteellisuus ja liiketaloudellisuus ovat hyvin tasapainossa.

JORMA TOIVIAINEN
9.9.1949–5.10.2011

KAI NORDBERG

Yli tuhat levytettyä tekstiä tehnyt sanoittaja **Jorma Toiviainen** kuoli 5. lokakuuta pitkään sairastettuaan.

Jorma Toiviainen kuului sanoittajiemme ehdottomaan kärkeen niin tekstien laadulla kuin tuotteliaisuudellakin mitattuna. Hän teki jopa yli sata levytettyä tekstiä vuodessa. Seinäjoen tangokilpailuun hän sanoitti kymmenen voittokappaletta, mm. **Mika Toivasen** säveltämän *Yön kuningatar* sekä **Timo Forsströmin** säveltämät *Kuu, kylmä kuningatar* ja *Soittakaa lujempaa*. Toiviainen sanoitti myös lastenmusiikkia, tunnetuimpana tekstinään **Veikko Samulin** säveltämä 1983 levytetty *Atsipoppaa*.

Myös kupletit ja poliittinen satiiri olivat hänen ominta aluettaan, kuten mm. Itsevaltiaat-tv-animaatioiden laulutekstit osoittivat. Hän sanoitti myös albumillisen **Jaakko Tepon** levyttämiä lauluja. Toiviaisen tekstejä levyttivät lähes kaikki Suomen eturivin artistit **Katri Helenasta Kari Tapioon**. Säveltäjistä hän teki kaikkein eniten yhteistyötä **Jukka Koiviston** kanssa.

Toiviainen palkittiin sanoittajantyöstään Juha Vainio -palkinnolla vuonna 2004. Kullervo Linna -palkinnon hän sai 2002.

Diplomi-insinöörin koulutuksen saanut taiteilija teki työtään ammattimaisen systemaattisesti. 1980-luvulla tekstitilaukset alkoivat lisääntyä ja 1990-luvun lopulla Toiviainen ryhtyi päätoimiseksi sanoittajaksi.

Toiviainen kirjoitti puhtaita riimejä, ja säkeissä tavujen määrä, pituudet ja painot oli hiottu sujuvan identtisiksi säkeistöstä toiseen. Neljän veen periaatteensa mukaisesti hän sanoitti kaikille kuulijoille "vauvasta vaariin" ja kaikista aiheista "virrestä vitsiin". Hiotun tekniikan ja käsityöläisyyden ohella hän piti tärkeänä laulun tunnelman eheyttä.

Laulutekstien lisäksi Jorma Toiviainen julkaisi muun muassa lasten- ja nuortenkirjoja, romaanin ja pakinoita lehtiin. Uransa aikana hän sai kokea, kuinka iskelmien sanoittaminen alkoi vähitellen saada arvostusta. Toiviainen toimi aktiivisesti Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:ssä sekä Teoston johtokunnan sanoittajajäsenenä vuosina 1999–2003 tehden mm. esityksen siitä, että kevyen musiikin suhteellista edustusta tulee johtokunnassa lisätä, mikä 2000-luvulla toteutui.

TEKSTI MARTTI HEIKKILÄ

MARS 2012 kääntää valokeilan faneihin

Seinäjoen Rytmikorjaamolla järjestettävä MARS-tapahtuma kokoaa musiikkialalla toimivat kolmannen kerran yhteen 1.–4. helmikuuta. Tapahtuma sisältää seminaareja, messutapahtumia, elävää musiikkia sekä äänitetuotantoa esittelevän Livestudion.

Keynote-puhujiksi seminaareihin saapuvat Ison-Britannian rock-tohtorit: rockjournalismia ja sen kehitystä tutkiva professori **Chris Atton** Edinburghin Napier -yliopistosta sekä faniuden käsitteitä ja merkitystä väitöskirjassaankin käsitellyt tohtori **Mark Duffett** Chesterin yliopistosta.

Uutena ilmiönä tapahtumassa nähdään ensimmäistä kertaa Suomessa toteutettava Livestudio, Rytmikorjaamolle nouseva digitaalinen studio, jossa alan ammattilaiset käyvät läpi äänitetuotannon prosessin. Studiossa työskentelevät muusikot **Sami Pitkämö**, **Lenni-Kalle Taipale**, **Johanna Försti** ja **Ako Kiiski** sekä tuottaja **Kalle Torniainen**. Äänittämisestä ja miksaamisesta vastaa **Kimmo Ahola**.

MARSin järjestävät Sibelius-Akatemian Seinäjoen yksikkö, Seinäjoen Elävän musiikin yhdistys, Rytmi-Instituutti, Louhimo, Frami Oy sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Mukana tapahtumaa tekemässä ovat Seinäjoen seudun elinkeinokeskus sekä Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus Fimic. Vuoden loppuun mennessä tapahtumaan rekisteröityneille kahden päivän seminaaripassi maksaa 80 euroa ja yhden päivän passi 50 euroa (+ alv).

www.marsfestivaali.fi
www.facebook.com/MARStapahtuma

MARS
MUSIC. ASSEMBLY. RESEARCH. SHOWBUSINESS.
1-4.2.2012 SEINÄJOKI

JAKKE NIKKARINEN

Kullervo Linna -palkinto Anneli Saaristolle ja Timo Kiiskiselle

Laulaja **Anneli Saaristo** ja lauluntekijä, laulaja **Timo Kiiskinen** saivat tämänvuotiset Kullervo Linnan Säätiön palkinnot. Molemmat saivat 4 200 euroa. Palkinnot jaettiin Teostossa 24. marraskuuta, jolloin Kullervo Linnan syntymästä tuli kuluneeksi tasan sata vuotta.

”Palkitut ovat pintaa syvemmälle pyrkiviä taiteilijoita, joiden tuotanto tuo kestävää sisältöä suomalaisen iskelmä- ja tanssimusiikin elinvoimaiseen repertoaariin, sanoo säätiön hallituksen puheenjohtaja **Mika Kauhanen**.

Anneli Saaristo lauloi jo lapsuutensa ja nuoruutensa koulujuhlissa ja palokuntien iltamissa. Parikymppisenä tie vei tanssikeikoille pitkin Länsi-Suomea. 1970-luvun loppupuolella Saaristo pääsi laulamaan levylle asti ajan suosittuja iskelmiä, kuten *Kesän lapsi*, *Syysunelma* ja *Venezuela*. Eurovision laulukilpailussa Saaristo edusti Suomea mieleenpainuvasti vuonna 1989 kappaleella *La dolce vita* (Puurtinen–Mali), joka ylsi Lausannessa seitsemänneksi. Vuonna 2009 Saaristo lauloi 40-vuotistaiteilijajuhlaansa Finlandia-talossa ja Tampere-talolla.

Timo Kiiskinen muutti vuoden ikäisenä Heinolaan, vireään musiikkikaupunkiin. Poika kuunteli ahkerasti radiota pitäen yhtä lailla *Peltoniemen Hintriikin* surumarssista kuin Elviksestä tai Black Sabbathista. Seurasi bändivuosia latinalaisamerikkalaisen musiikin ja bluesin parissa. Useita omia soololevyjä julkaissut Kiiskinen tunnetaan yhtensä Suomen johtavista lauluntekijöistä. Hän on kirjoittanut esimerkiksi **Sami Saaren** *Ainutkertaisen* (1996), **Samuli Edelmannin** *Sinisen soinnun* (2001) ja Kuunkuiskaajien *Työlki ellää* -euroviisun (2010). Työ jatkuu Suomen eturivin artistien kanssa.

Kullervo Linnan säätiön palkintoa on jaettu vuodesta 1989 lähtien. Vuonna 1987 kuollut säveltäjä, kapellimestari ja muusikko Kullervo Linna säätiöi tekijänoikeuskorvauksensa jaettavaksi tunnustuspalkintoina ja apurahoina musiikin tekijöille ja muusikoille. Säätiön tarkoituksena on edistää iskelmä- ja tanssimusiikin luomista ja esittämistä Suomessa. Linnan omista menestyskappaleista esimerkiksi *Kultainen nuoruus* soi edelleenkin jatkuvasti suomalaisilla tanssipaikoilla.

KOONNEET MIKA KAUHANEN JA MARJA-LEENA KARJULA

Uutuuskirja kansainvälisen populaarimusiikin historiasta

Valloittiko Beatles Amerikan vai Amerikka Beatlesin? Oliko eurodance 1900-luvun radikaaleinta musiikkia? Onko heavy suomalaista kansanmusiikkia?

Laulut eivät vanhan sanonnan mukaan tunne rajoja: kaikki musiikki voi olla kansainvälistä. Digitaalisen kulttuurin maailmassa tämä on tuntunut entistä todemmalta. Äänien virtaaminen ei kuitenkaan ole täysin vapaata vaan monin tavoin ohjailtua. Jotkut äänet ovat kansainvälisempiä kuin jotkut toiset äänet.

Janne Mäkelän kirjoittama *Kansainvälisen populaarimusiikin historiaa* kertoo yleistajuisesti, miten maailma muutti musiikin ja musiikki maailman. Miksi etenkin populaarimusiikilliset äänet kansainvälistyivät ja millaisia reaktioita kehitys aiheutti?

Tarkastelun kohteina ovat muun muassa musiikkiteollisuuden muotoutuminen 1900-luvulla, rockin kansallistuminen, Abba-viha, Eurovision laulukilpailu ja musiikkitähtien kulttuuritausta. Maantieteellinen painopiste on Euroopassa, Pohjoismaissa ja Suomessa. Kirja on tarkoitettu kaikille populaarimusiikin historiasta kiinnostuneille. Se sopii myös oppikirjaksi eri koulutuslinjoille ja -asteille.

Janne Mäkelä on populaarikulttuurin historian tutkija ja Suomen Jazz & Pop Arkiston johtaja.

Teoston asiakkaat voivat tilata kirjaa 15 eurolla (norm. 20 euroa) Jazz & Pop Arkiston toimistosta: info@jazzpoparkisto.net tai puh. (09) 757 0040. Muista mainita koodisana Teosto!

Musiikinopettajat saivat tekijänoikeustietoa

Musiikinopettajan työhön liittyvät tekijänoikeusasiat olivat aiheena oppilaitosten musiikinopettajille suunnatussa seminaarissa, joka järjestettiin Helsingin musiikkimessujen yhteydessä lokakuussa. Seminaariin osallistui nelisenkymmentä opettajaa. Alustajina ja keskustelun vetäjinä oli asiantuntijoita Teostosta ja Gramexista.

”Seminaari rakentui opettajien arkisessa työssään kohtaamien kysymysten varaan. Opettajat joutuvat usein pohtimaan, miten tekijänoikeuksien alaista aineistoa voi käyttää ja mitä lupia tarvitaan. Nyt opettajia kiinnostivat erityisesti YouTube, Spotify ja muut ajankohtaiset online-asiat”, kertoi Teoston kumppanuuspäällikkö **Petri Kiiski**, yksi seminaarin alustajista.

Seminaarin järjestivät Luovan työn tekijät ja yrittäjät Lyhty sekä Tekijänoikeusakatemia yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, Konservatorioliiton, Musiikkioppilaitosten liiton, ammattikorkeakoulujen musiikin koulutusohjelmien ja Helsingin musiikkimessujen kanssa.

Ulla Saari Teostosta ja Heidi Wilska-Lehtonen Gramexista kertoivat opettajille tallennuslupiin liittyvistä asioista.

Georg Malmstén -säätiöltä apurahoja

Georg Malmstén -säätiö jakoi joulukuussa vuoden 2011 apurahat sävellys-, sanoitus- ja sovitustyöhön. Hakijoita oli 167. Apurahat ovat suuruudeltaan 1 000– 2000 euroa ja sen saivat:

Annina Antinranta, Erin Anttila, Esa Eloranta, Veikka Erkola, Susanna Haavisto, Teemu Harjukari, Riikka Hertteli, Mariam Jäntti, Mika Kallio, Matti Johannes Koivu, Sanna Korkee, Samae Koskinen, Emmi Kujanpää, Samppa Leino, Tero Lindberg, Kyösti Mäkimattila, Jarkko Martikainen, Mikko Perkoila & työryhmä, Hannu Nurmio, Esa Onttonen, Mikko Pohjola, Jari Rönkkö, Jenny Robson, Topi Saha, Laura Sippola, Juha Tikka, Olava Ushma & työryhmä ja **Olavi Uusivirta**.

Lisäksi **Petri Juutilaiselle** myönnettiin Mosse Vikstedt -apuraha 2 000 euroa.

Apurahoina jaettu summa 48 200 euroa on saatu lahjoituksina Teostolta, Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:ltä (Kopioston valokopiointikorvauksista), Georg Malmsténin perikunnalta ja Mosse Vikstedtiltä.

Elvis ry jakoi apurahoja

Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n keväällä 2011 haettavaksi julistettuja apurahoja saivat **Veli-Matti Halkosalmi** (10 000 euroa kahteen sävellys- ja sovitusprojektiin), **Leri Leskinen** ja **Jussi Chydenius** (10 000 euroa uuden suomalaisen a cappella -kuoron ohjelmiston sävellys- ja sovitustyöhön). Lisäksi jaettiin kuusi 5 000 euron työskentelyapurahaa seuraaville henkilöille ja työryhmille: **Heikki Elo** ja **Tapani Bagge**, **Mikki Kauste**, **Timo Kiiskinen**, **Ilona Korhonen**, **Mari Rantasila** ja **Markku Kanerva** sekä **Mika Siekkinen**.

Hakemuksia saapui 118 kappaletta. Apurahoista päätti raati, johon kuuluivat **Tommi Lindell** (pj), **Mari Koppinen**, **Sami Kuoppamäki** ja **Pekka Nissilä**.

Apurahat on rahoitettu Teoston ns. kansallisista varoista. Teosto pidättää vuosittain noin viisi prosenttia tilityksistä tekijöiden ja kustantajien yhteisiin tarkoituksiin.

Miten saat esityskorvauksen

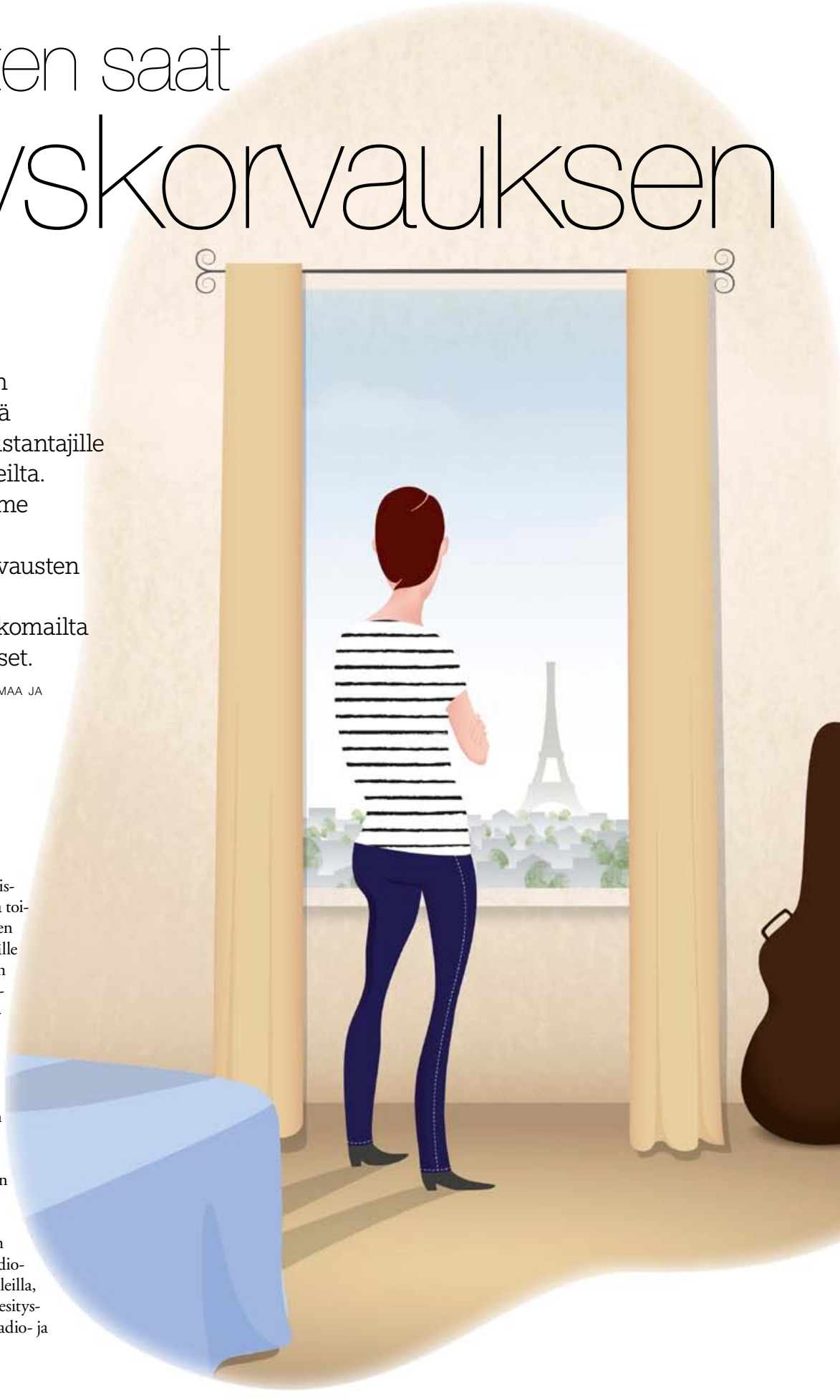

Vuosi sitten aloitimme artikkelisarjan, jossa on kuvattu Teoston tilitystä musiikintekijöille ja -kustantajille musiikinkäytön eri alueilta. Tähän mennessä olemme kertoneet Suomesta laskutettujen esityskorvausten tilittämisestä. Nyt tarkasteltavana ovat ulkomailta saatavat esityskorvaukset.

TEKSTI MARJA ISOKANGAS, PIIA KESKIMAA JA SATU MÄTTÖ
KUVITUS MAIJA HYPPÖLÄ

Teosto on tehnyt lukuisia yhteistyösopimuksia muissa maissa toimivien tekijänoikeusjärjestöjen kanssa. Suomalaiselle musiikintekijälle tämä tarkoittaa sitä, että Teostolla on ympäri maailman yhteistyökumppaneita valvomassa suomalaisen musiikin käyttöä. Ulkomailla paikalliset tekijänoikeusjärjestöt huolehtivat Teoston asiakkaana olevan suomalaisen tekijän oikeuksista. Vastaavasti Teosto edustaa muiden maiden tekijöiden oikeuksia Suomessa ja huolehtii näidenkin tekemän musiikin lisensioinnista ja esityskorvausten keräämisestä.

Käytännössä yhteistyöverkosto toimii seuraavasti: Kun suomalainen musiikki soi esimerkiksi Saksassa radio- tai tv-kanavalla tai vaikkapa festivaaleilla, paikallinen järjestö Gema laskuttaa esityskorvaukset musiikkia käyttäneeltä radio- ja

ulkomailta

tv-kanavalta tai festivaalin järjestäjältä. Gema käsittelee kaikki musiikinkäytöstä alueeltaan saamansa esitysilmoitukset ja tilittää niiden perusteella korvaukset sekä omille oikeudenomistajilleen sekä muun muassa suomalaisille tekijöille.

Suomalaisten tekijöiden korvaukset tarkkoine tilitystietoineen Gema lähettää Teostoon. Tilitystietojen perusteella Teosto tilittää korvaukset edelleen esitettyjen teosten tekijöille ja kustantajille seuraavan mahdollisen tilityksen yhteydessä.

Ulkomailta maksetut korvaukset jakautuvat yleensä samankaltaisiin tilitysluokkiin kuin kotimainenkin tilitys. Tekijän saamassa tilityserittelyssä ulkomailta tulleiden korvausten määrä, teoskohtainen tieto ja esitysmaa löytyvät otsikon ”Tilitykset ulkomailta” alta. Esitysmaan edessä oleva kirjainkoodi kertoo miltä esitysalueelta korvaukset

Kirjainkoodi	Alue
B, R	radio tai televisio
A, F	elokuva
C, G, P	konsertti ja huvi
T	televisio
M	media
FP	ensimmäinen esityskerta
PC	hyvitysmaksu
MC	tallentaminen

Teosto maksaa ulkomaisten järjestöjen tilittämiä korvauksia nykyisellään kolme kertaa vuodessa: kesä-, loka- ja joulukuussa. Jokainen tekijänoikeusjärjestö päättää itse omasta tilitysaikataulustaan. Useimmat järjestöt maksavat tilityksiä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tilityksiä Suomeen saadaan vuosittain yli 40 maasta. Suomalainen musiikki soi eniten Euroopassa, ja yli 85 prosenttia korvauksista tulee Euroopan alueelta.

Teoston ulkomaantulot 2010

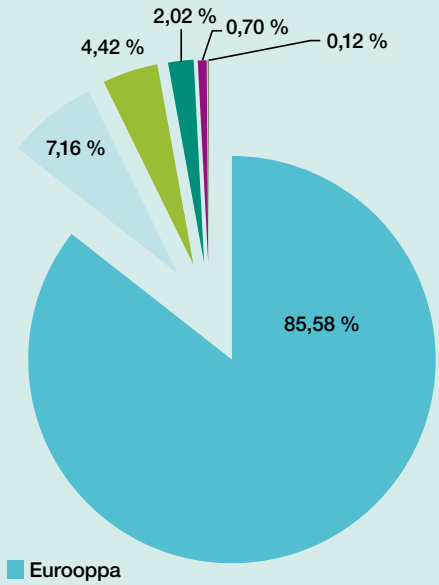

Vuosittain suurimpiin kokonaistilityksiin yltävät maat

Ruotsi	Tanska	Espanja
Iso-Britannia	USA	Alankomaat
Saksa	Norja	Sveitsi
Ranska		

Jokaisella järjestöllä on myös oma tilityskäytäntönsä. Korvausten suuruus vaihtelee esitysalueittain ja siihen vaikuttaa myös musiikin käytöstä sovittujen hintojen erilaisuus eri maissa.

Jotta ulkomainen järjestö voi maksaa suomalaisten tekijöiden teosten käytöstä korvauksia, Teosto ilmoittaa tiedot tekijä- ja kustantaja-asiakkaistaan sekä heidän teoksistaan kansainvälisiin rekistereihin. Näin varmistetaan, että ulkomailla soinut suomalainen teos tunnistetaan ja korvaukset musiikin käytöstä maksetaan Teostoon.

Teosto toimii aktiivisessa yhteistyössä ulkomaisten järjestöjen kanssa. Kun Teosto saa esimerkiksi verkkopalvelun kautta kotimaiselta asiakkaaltaan tiedon ulkomailla tapahtuneesta esiintymisestä, Teosto ilmoittaa tapahtumasta kyseisen maan tekijänoikeusjärjestölle varmistaakseen, että nämä ovat tietoisia asiasta ja lähettävät suomalaisille teoksille kuuluvat korvaukset oikeaan osoitteeseen Teostoon.

Mikäli esiinnyt ulkomailla, ilmoita live-esiintymisesi tiedot Teoston verkkopalvelussa muiden esitysilmoitusten tapaan. Jos tiedät, että teostasi on vaikkapa soitettu tietyllä radio- tai tv-kanavalla ulkomailla, voit ilmoittaa tästä sähköpostilla (maa, kanava, ohjelma) osoitteeseen reports@teosto.fi. Ilmoituksesi perusteella Teosto lähettää esitystapahtumasta tiedon kyseisen maan järjestölle ja pyytää varmistamaan tapahtuman laskutuksen ja tilitysajankohdan.

Nyt naiset

näpräämään niitä nappuloita!

Suurin osa maailman musiikista on miesten äänittämää, miksaamaa ja tuottamaa. Epäsuhdan paikkaamiseksi Henna Dolk perusti naisille suunnatun Mun Studio -hankkeen.

TEKSTI MERVI VUORELA | KUVAT MARKKU MATTILA

Teknologia ei koskaan saisi olla musiikin tekemisen este.

Kauas on tultu niistä ajoista, jolloin naismuusikot nähtiin pelkkinä aivottomina seksisymboleina tai taidottomina taustaräpeltäjinä. Vaikka naiset osallistuvat nykyisin biisien kirjoittamiseen siinä missä miehetkin, löytyy musiikkibisneksestä yhä eräs osa-alue, jolla maskuliininen sukupuoli jyrää leidit alleen. Heartworn- ja Varmat päivät -yhtyeissä laulavan **Henna Dolkin** mukaan tuo osa-alue on studiotekniikka.

Viime syksynä Dolk kauhistui Teoston julkaisemia lukuja, joiden mukaan 91 prosenttia musiikin tekijänoikeuskorvauksista maksetaan miehille ja vain 9 prosenttia naisille. Samat luvut nousivat esiin myös Music Export Finlandin viime syyskuussa järjestämässä Naisten klinikka -tapahtumassa, jonne Dolk osallistui yli sadan naiskollegansa kanssa.

Tapahtumassa keskusteltiin muun muassa siitä, kuinka naisilta ei tunnu löytyvän tarpeeksi audioteknistä osaamista, jonka turvin he voisivat jalostaa musiikilliset ideansa valmiiksi kappaleiksi. Ongelman ratkaisemiseksi Dolk päätti kehittää naisille suunnatun Mun Studio -kurssikokonaisuuden, jossa voisi opiskella niin äänitystä, miksaamista kuin tuottamistakin.

Ensimmäinen Mun Studio -viikonloppukurssi järjestettiin huhtikuussa Helsingin Pitäjänmäen Finnvox-studiolla. Opetukseen sisältyi muun muassa akustiikan ja äänitystekniikan perusteita sekä Applen helppokäyttöisen GarageBand-musiikinteko-ohjelman käyttöä. Tuottaja-muusikko **Jussi Jaakonahon** vetämälle kurssille osallistui noin kymmenen naista, joista yksi oli 500 kg lihaa -yhtyeestä tuttu **Maritta Kuula**.

”Osallistuin kurssille, koska ajattelin, että kaikki pikku vinkit olisivat tervetulleita. Olin jo aiemmin opetellut GarageBandin ja Logicin käyttöä videoiden ja ohjekirjan kanssa, joten aihepiiri ei ollut vieras. Sen sijaan etuasteiden ja mikrofonien valitsemiseen liittyvät asiat tulivat minulle uutena ja hyödyllisenä tietona. Harmi vain, että hyviä mikkejä ja etuasteita pääsee vertailemaan kotiäänityksissä vain harvoin”, Kuula sanoo.

Laiteahdistus helpottaa

Edesmenneestä Muusa-yhtyeestä tuttu **Saara Soikkeli** osallistui Mun Studio -kurssille tajuttuaan, ettei oma soittotaito enää pysynyt päässä soivien melodiakulkujen perässä. Avuksi tarvittiin teknologiaa.

”Kurssilta sai paljon perusfaktaa akustoinnista ja laitteista, sekä vahvistusta vanhoihin tietoihin. Kommentoimme myös toistemme demoja ja äänityksiä, mistä oli paljon hyötyä. Kurssin paras anti oli varmaankin porukalla saatu hyvä fiilis ja kaikki ne kahden päivän aikana käydyt keskustelut musiikista ja sen tekemisestä”, Soikkeli tuumaa.

Soikkelin ja Kuulan mielestä kurssilla opetellut tekniikat oli helppo omaksua – kiitos Jaakonahon käytännönläheisen ja havainnollisen opetuksen. Delicious We -bändissä laulava **Laura Madekivi** on samaa mieltä ja toivoo, että kurssit pureutuisivat jatkossa yhä syvemmälle käytännön tekniikkaan.

Ensimmäinen Mun studio -viikonloppukurssi järjestettiin Helsingissä huhtikuussa. Kuvassa oikealla kurssin puuhanainen Henna Dolk.

”Kaipaisin ennen kaikkea nippelien ja nappuloiden opetusta. Naisena koen laitteiden lähestymisen ahdistavana, koska ne ovat vaikeasti ymmärrettäviä, luotaantyöntäviä ja suunniteltu miesten tylsän maun mukaan. Luulen, että moni nainen on pihalla nimenomaan miksauspöydän tai äänitiedostojen äärellä.”

Voisiko naisten ”laiteahdistus” sitten selittää sen, miksi valtaosa maailmalla julkaistusta musiikista on edelleen miesten äänittämää, miksaamaa ja tuottamaa? Välttelevätkö naiset audioteknologiaa siksi, että kokevat tekniset vempeleet epäkiinnostaviksi vai siksi, että musiikkihistorian parkkiintuneet sukupuoliroolit pätevät kirjoittamattomalla tasolla vielä tänäkin päivänä?

Jussi Jaakonahon mielestä vastaus löytyy kulttuurihistoriasta. Studioalan kulttuuri ja traditiot ovat kautta aikojen olleet miesten määrittämiä, laitteet ja tietokoneohjelmistot miesten suunnittelemia sekä alan työpaikat miesten dominoimia.

”Syynä voi olla myös se, että tuollaiset avaruusalusta muistuttavat ympäristöt houkuttelevat luonnostaan poikia luoksensa. Kyse on kombinaatiosta, jossa musiikki ja teknologia paiskaavat kättä. Jostain syystä se yhdistelmä on kutsunut miespuolisia vahvemmin luokseen. Miesvaltaisuus on varmasti myös nostanut naisilla kynnystä hakeutua alan töihin.”

Miesten kanssa työskentelemään tottunut Maritta Kuula komppaa Jaakonahoa toteamalla, ettei miehisiin musiikkipiireihin ole aina ollut helppoa mennä.

”Maailma ja asenteet ovat kuitenkin muuttuneet, ja nykyisin jokainen voi äänitellä vaikka kotonaan. Tietoteknologia on kehittynyt käyttäjäystävällisemmäksi, oppaat ovat parantuneet ja video-ohjeetkin lisääntyneet. Lisäksi tietokoneohjelmat ovat nykyisin hauskoja myös naisten mielestä. Ei tarvitse edes sotkea käsiään, vaikka kiroiltua tulee kyllä välillä.”

Laura Madekivi uskoo, että mikäli naiset oppisivat käyttämään audioteknologiaa itsenäisesti, heillä voisi olla jopa miehiä paremmat edellytykset toimia äänitys- ja tuotantoprosesseissa.

”Luulen, että naiset hahmottavat kokonaisuuksia nopeammin ja näkevät metsän puilta miehiä paremmin. Naisilla on mielestäni jo syntyjään enemmän visuaalista ja taiteellista näkemystä kuin miehillä. Siihen kylkeen kun saisi vielä tuutattua tekniikan haltuunoton, niin hyvä tulisi.”

> Studioalan kulttuuri ja traditiot ovat kautta aikojen olleet miesten määrittämiä.

Kurssilta uskoa itse näpräilyyn

Tänä vuonna järjestettyjen demonteko-, Pro Tools- ja Logic 101 -kurssien jatkoksi Henna Dolk aikoo ensi vuonna järjestää ainakin tuottamista käsittelevän Epic Diva -kurssin. Lisäksi suunnitteilla on biisinteon taiteelliseen puoleen keskittyvä biisintekokurssi ja musiikkialan sopimusviidakkoon sukeltava musiikkibisneskurssi.

Parinsadan euron hintaisille kursseille voi osallistua kuka tahansa nainen. Etenkin Saara Soikkeli suosittelee osallistumista lämpimästi:

”Olen tänä vuonna alkanut äänittelemään omia juttujani ihan itse GarageBandin avulla. Kurssi antoi tähän innostusta, faktatietoa, tärkeitä kontakteja ja uskoa itse näpräilyyn. Ja sitä minulle tärkeintä – inspiraatiota.”

Jaakonahon mukaan kurssien vetäminen oli helppoa ja innostavaa, sillä naiset olivat hyvin motivoituneita oppilaita. Teknisen perfektionismin sijaan Jaakonaho haluaakin painottaa itse tekemistä ja sen kynnyksen madaltamista, sillä ”teknologia ei koskaan saisi olla musiikin tekemisen este.”

Lopuksi Jaakonaho haluaa vielä toivottaa kaikki naiset tervetulleiksi äänitysstudioihin.

”Vaikka en halua ajatella sukupuolipainotteisesti, näkisin suotavana, että naisia olisi alan töissä enemmän – ihan sellaisena työyhteisöä 'normalisoivana' asiana.”

Kurssilla opettaneen Jussi Jaakonahon mukaan naiset olivat hyvin motivoituneita oppilaita.

Lisätietoa Mun Studio -kursseista ja niille osallistumisesta löytyy osoitteesta: www.munstudio.fi

Juhuu! Wahoo! TULI TAAS

EERO KOIVISTOISEN KLASSIKKOA SÄMPLÄTTIIN AMERIKKALAISRÄPPÄRIN HITTILEVYLLÄ.

TEKSTI MIKA KAUHANEN

KOIVISTOINEN KERTOO WAHOO!:N TAUSTOISTA LAAJEMMIN VIDEOHAASTATTELUSSA TEOSTON VERKKOSIVUILLA JA YOUTUBE-KANAVALLA.

J-Zayn suojatti ja **Rihannan** lämmittelijä **J. Cole** on kuuma nimi Amerikassa. Räppärin debyytti *Cole World: The Sideline Story* julkaistiin syyskuussa, ja levy nousi heti USA:n listakärkeen yli 200 000 kappaleen viikkomyynnillä.

Yksi levyn raidoista sisältää **Eero Koivistoisen** musiikkia.

Cole on sämplännyt *Breakdown*-kappaleensa selkärangaksi katkelman Eero Koivistoinen Music Societyn levyltä *Wahoo!* (1973). Levytys tunnetaan funk-vedoistaan, mutta Colen löytö onkin eteerinen *Bells*-kappale.

”Koipan” saksofonin ja **Juhani Aaltosen** huilun maalaamien maisemien päälle Cole lataa tymäkän biitin, jousisoundeja ja nuoruuden kasvukivuista kertovan räpin.

Koivistoinen ei tiedä, kuinka Cole keksi käyttää lähes 40 vuotta sitten julkaistua äänitettä levyllään. Lisensioinnin amerikkalaiset hoitivat mallikkaasti sopimalla sämplestä Koivistoisen (säveltäjä ja kustantaja) sekä Suomen Warnerin (master) kanssa.

Silminnähden ilahtunut Koivistoinen muistelee mielellään *Wahoo!*:n syntyä. ”RCA:n tuottaja Esko Linnavalli tarjosi levytystä, kun opiskelin Berkleessä. Sain hänet ylipuhuttua kahteen eri levyyn, jotka olivat tämä *Wahoo!* ja *3rd Version*”.

Koivistoinen imi tuolloin vaikutteita Bostonin mustan musiikin keikkaskenestä ja kuunteli **Miles Davisin** ja **Weather Reportin** uutuuksia. Syntyi idea isosta sähköisestä jazzbändistä. Sellainen oli Suomessa vielä uutta.

Tuumasta toimeen. Koivistoinen sävelsi biisit yhdistellen ”riffejä ja tahtilajijuttuja” ja käytti sommittelussa apunaan pianoa. Sitten hän keräsi Finnvox-studiolle 13 hengen seurapiirin tuntemistaan muusikoista.

”Levyä ei paljon treenattu, koska musiikki ei ollut kovin monimutkaista. Tärkeintä oli saada groove rullaamaan”, Koivistoinen muistelee. Tähän oli resepti: kaksi rumpalia, kaksi basistia ja tukeva brassi.

Muusikot intoilivat levystä, mutta muuten vastaanotto oli vaisu. ”Kritiikit olivat nuivia. Toivottiin, että pääsen nopeasti ohi tällaisesta lipsahduksesta. Olin tehnyt siihen mennessä etupäässä akustista jazzia”, Koivistoinen kertoo.

Kitumyynnin myötä levy vajosi ale-laarin pahnanpohjimmaiseksi. Vasta 1980- ja 1990-luvuilla alkoi tapahtua, kun levykeräilijät hinkuivat *Wahoo!*:ta satojen dollarien setelitukut käsissään.

Niukkuus saattoi palvella kerääjien intressiä, mutta levy nousi myös klubien tiskijukkien suosikiksi erityisesti Englannissa. 2000-luvun vaihteessa tarvittiin uusintapainos – joka tehtiin kohderyhmät huomioon ottaen tietenkin vinyylinä. Suomessa julkaisijana toimi Warner ja Englannissa levymerkki Whatmusic, jonka tuottaja tuli Suomeen henkilökohtaisesti valvomaan masterointia.

”Kysyin briteiltä, mikä levyssä on kiinnostavaa”, Koivistoinen kertoo. ”He sanoivat, että yhdistelmä. Siinä on funkia ja kohtuullisen vapaata improvisointia leijailemassa päällä. Yhdistelmä oli heille jollain tavalla uniikki.”

Painokset ovat taas loppu.

Musisoiden kohti muuta maailmanrauhaa?

Maailman musiikkineuvoston neljäs musiikkifoorumi oli täynnä musiikkia, keskusteluita ja suuria suunnitelmia.

TEKSTI MAIJU KOPRA
KUVA JUAN PABLO NICOLETTI

Maailman musiikkineuvosto (IMC) järjesti yhteistyössä Euroopan musiikkineuvoston (EMC) kanssa neljännen World Forum on Music -konferenssin Tallinnassa 26.9.–1.10. Paikalle saapui lähes 300 musiikkialan ammattilaista ympäri maailman osallistumaan keskusteluihin ja workshop-peihin, jotka rakentuivat teeman ”Music and Social Change” ympärille.

Foorumissa yhdeksi pääteemaksi nousi myös nuoriso ja sen merkitys musiikkialan tulevaisuudelle, osin IMC:n nuorisoryhmän koordinoimien sessioiden myötä. Nuorison merkitystä puheessaan korosti myös legendaarinen muusikko **Youssou N’Dour**, joka peräänkuulutti maailmanlaajuisesti tekoja pelkkien sanojen sijaan. ”Nuorissa on tulevaisuus” kuultiin useaan otteeseen myös konferenssin päätöspuheissa, eikä suotta.

MUSIIKIN AVULLA VOI SAADA AIKAAN SOSIAALISTA MUUTOSTA.

Konferenssin yksi nuori workshopin vetäjä oli rap-artisti **James Alberts** eli **Jimblah**. Hän nosti esiin vahvoja asioita omasta taustastaan ja kohtaamistaan ongelmista aboriginaalina australialaisena. Jimblah päästi yleisön tarkastelemaan ja kokeilemaan menetelmiään, joita hän käyttää pitäessään hiphop-workshoppeja, joiden avulla hän auttaa vankeja, koululaisia sekä aboriginaaleja nuoria omissa yhteisöissään löytämään väylän itseilmaisuun.

EMC:n nuorison työryhmän sessiossa käsiteltiin 23. marraskuuta Euroopan parlamentin kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle esitettävää ”Manifesto for Youth and Music in Europea”. Manifestin tavoitteena on kutsua päättäjät miettimään olemassa olevia strategioitaan, ohjata huomio nuorten tekijöiden erityistarpeisiin musiikkisektorilla sekä reagoida päävaatimuksiin, jotka koskevat elinikäistä oppimista, ammattikoulutusta, liikkuvuutta ja

tosta ja

IMC:n nuorisoryhmän ensimmäisessä tapaamisessa ideoitiin ryhmän tulevaisuutta.

vuoropuhelua, työllistymistä sekä resursseja.

Ruotsalaisen Spiritus Mundin ”Music on Troubled Grounds” kerää yhteen nuoria muusikoita Skandinaviasta, Israelista ja Palestiinasta. Nämä nuoret muusikot nähtiin Tallinnassa ja mukanaan he toivat maailmanlaajuisen rauhan mahdollisuuden tunteen sekä sen, miten musiikin avulla todellakin voi saada aikaan sosiaalista muutosta. Länsimaalaiselle ihmiselle palestiinalaisten ja israelilaisten muusikoiden tarinat toivat laajempaa perspektiiviä ja oli hienoa kuulla, miten työskentely heidän kanssaan oli muuttanut skandinaavisten muusikoiden musiikillisia käsityksiä.

IMC:n neljäs maailman musiikkifoorumi oli täynnä musiikkia, keskusteluita, politiikkaa, projektien esittelyitä ja suuria suunnitelmia. Suurin suunnitelma oli ja on yhä edelleen: muutos ja maailmanrauha.

www.worldforumonmusic.org
www.imc-cim.org
www.emc-imc.org

Teosto EU:n tuomioistuimessa

Teoston ja EU:n komission välisen oikeusriidan suullinen käsittely ns. Case Cisac -jutussa pidettiin 4.10.2011 Luxemburgissa EU:n yleisessä tuomioistuimessa. Teostoa jutussa edusti asianajaja Hannu Pokela.

TEKSTI MARTTI KIVISTÖ

Case Cisac alkoi tammikuussa 2006, kun EU:n komissio antoi EU-alueen järjestöjen keskinäistä sopimusverkostoa koskevan ns. väitetiedoksiannon. Siinä komissio katsoi, että järjestöt olivat keskenään sopineet valtioiden rajoja mukailevista alueellisista edustusoikeuksista, mikä oli estänyt järjestöjen välisen kilpailun muun muassa eurooppalaisista teosten käyttäjäasiakkaista. Komissio katsoi Cisacin koordinoineen toimintaa sen mallisopimuksen kautta, johon useimmat Teostonkin tekemät vastavuoroisuussopimukset pohjautuvat. Vastavuoroisuussopimusten perusteella Teoston ulkomaiset sisarjärjestöt keräävät esityskorvaukset myös suomalaisen musiikin esityksistä toiminta-alueillaan sekä toimittavat rahat Teoston jaettaviksi suomalaisille tekijöille. Teosto kerää vastaavasti esityskorvaukset myös ulkomaisen musiikin käytöstä Suomessa.

Komissio antoi heinäkuussa 2008 päätöksen, jossa se katsoi järjestöjen syyllistyneen EU:n kilpailusääntöjen vastaiseen toimintaan. Lähes kaikki järjestöt olivat eri mieltä asiasta ja haastoivat komission EU:n tuomioistuimeen. Niinpä tuomioistuimessa on nyt vireillä parikymmentä erillistä juttua, joita käsiteltiin koko lokakuu.

Suullisen käsittelyn painopisteenä oli todistelu siitä, onko komissiolla riittävää näyttöä EU-alueen järjestöjen yhdenmukaisesta käyttäytymisestä vai ei. Teosto on ilmoittanut, että vastavuoroisuussopimuksiin kirjatut alueelliset edustukset ovat Teoston oman harkinnan eikä ulkopuolisen koordinaation tulos. Päätös jutussa annetaan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana. Prosessia voi viivästyttää se, että jutun päätuomari Enzo Moavero Milanesi nimitettiin äskettäin Eurooppa-ministeriksi Italian uuteen hallitukseen.

Musiikintekijöille uusia mahdollisuuksia myydä teoksiaan kotisivuilla

Toimitko itse tekemäsi musiikin julkaisijana ja jakelijana? Nyt voit myydä äänitteitäsi omilla kotisivuillasi tai yhtyeesi kotisivuilla digitaalisessa muodossa ilman Teosto-korvausta.

Musiikin online-jakelua koskevassa kyselyssä 12 prosenttia musiikintekijöistä toivoi mahdollisuutta myydä omia teoksiaan verkkolatauksina. Tähän tarpeeseen on nyt tehty uusi käyttölupa, joka täydentää aiempaa lupaa markkinoida omia teoksia verkossa.

Uusi käyttölupa *Oikeudenhaltijan omilta kotisivuilta tapahtuva kaupallinen jakelu* antaa mahdollisuuden pienimuotoiseen myyntiin tekijän itsensä hallinnoimilta kotisivuilta. Ilman tallennuskorvausta latauksia voi myydä enintään 1 000 kappaletta per teos. Kotisivulla saa samanaikaisesti olla myynnissä enintään 20 teosta ja 80 minuuttia musiikkia. Käyttölupa mahdollistaa myös maksullisen tilauspalvelun (streaming subscription) tarjoamisen samoin rajoituksin kuin latauskaupassa. Käyttölupa ei mahdollista myyntiä yhteisöpalvelusivustoilla.

Käyttölupa on suunnattu musiikintekijöille. Esimerkiksi musiikinkustantajat, levy-yhtiöt tai verkkokaupat eivät voi hakea sitä. Tekijä voi kuitenkin kustantajan luvalla myydä myös kustannettuja teoksiaan.

Käyttölupaa haetaan Teoston verkkopalvelun kautta. Teostolle ilmoitetaan myyntipaikkana toimivat kotisivut sekä myyntiin tulevat teokset. Jos teoksilla on hakijan lisäksi muita oikeudenomistajia, myös heiltä pitää saada teosten myyntiin kirjallinen hyväksyntä.

TEOSTO-KALENTERI

Joulukuu 2011

Joulukuun tilityksessä maksetaan:

- ulkomailta saatuja esityskorvauksia
- esityskorvaukset kaupallisissa radioissa ja suurissa konserteissa 1.1.–30.6. esitetystä musiikista
- tallentamiskorvaukset ajalta 1.1.–30.6.
- online-korvauksia
- yksityisen kopioinnin hyvitysmaksut vuodelta 2010
- lainauskorvaukset äänitteiden ja nuottijulkaisujen kirjastolainauksista vuodelta 2011.

Tammikuu 2012

Musiikin esitysilmoitukset ajalta 1.10.–31.12. Teostoon viimeistään 31.1.

Helmikuu 2012

Verkkopalvelu uudistuu.

Maaliskuu 2012

Online-korvausten tilitys

Ilmoita uudet sävellykset, sanoitukset ja sovitukset Teostoon heti kun ne valmistuvat!

Tilitys lokakuussa 1,2 miljoonaa euroa

Teosto maksoi lokakuussa musiikintekijöille ja kustantajille tilityksiä noin 1,2 miljoonaa euroa. Summasta runsaat miljoona euroa oli korvauksia suomalaisten teosten esityksistä ulkomailta. Korvaukset olivat pääasiassa vuodelta 2010. Suurimmat tilitykset tulivat Saksasta, Isosta-Britanniasta, Tanskasta, Ranskasta ja Norjasta.

Tilityksen yhteydessä maksettiin myös online-korvauksia verkkokauppojen latauksista sekä korvauksia vuonna 2010 tapahtuneesta edelleen lähettämisestä kaapeli-tv:ssä.

Seuraavan tilityksen Teosto maksaa joulukuussa.

Teosto toivottaa rauhallista joulua ja hyvää uutta vuotta kaikille asiakkailleen ja yhteistyökumppaneilleen!

Verotus vuonna 2012

Tekijäasiakkaidemme ei tarvitse lähettää verokorttia Teostoon, koska Teosto saa tiedon tekijäasiakkaiden veroprosenteista suoraan verohallitukselta.

Jos kuitenkin haet muutosta verokorttiisi, toimita siitä kopio oikeudenomistajapalveluumme. Muutetusta verokortista voit lähettää meille kopion postitse tai faksilla.

Eläkkeensaajien sivutuloprosenteista Teosto ei saa välttämättä tietoa verohallitukselta. Eläkkeellä olevan tekijäasiakkaan on siksi syytä varmuuden vuoksi toimittaa Teostolle kopio verokortista, josta ilmenee sivutuloa koskeva veroprosentti tekijänoikeuskorvausten maksua varten.

Teoston käyttämän veroprosentin voit tarkistaa omilla verkkotunnuksillasi Teoston verkkosivuilta.

MADETOJA-SÄÄTIÖN AVUSTUKSET

Suomen Säveltäjät ry:n perustama Madetoja-säätiö julistaa haettavaksi avustukset, joita myönnetään Leevi Madetojan teoksiin liittyviin hankkeisiin sekä uusien suomalaisten sävellysten tilaamiseen. Avustuksia voidaan myöntää rajoitetusti myös uuden suomalaisen musiikin taltiointiin ja esittämiseen.

Tuki on tarkoitettu ensisijaisesti sellaisille esiintyjille ja esiintyjäyhteisöille, jotka eivät saa huomattavaa julkista tukea. Avustusta hakee esiintyjä tai tilaaja **eikä sitä myönnetä jo toteutuneisiin hankkeisiin**. Avustusta ei myöskään myönnetä hakijalle ja/tai säveltäjälle, jolla on säätiöstä tuettu keskeneräinen projekti. Avustusta ei voi saada liioin kahtena peräkkäisenä vuotena. Taltiointitukea voi hakea myös säveltäjä.

Hakemuslomakkeita saa säätiön toimistosta ja verkkosivulta www.composers.fi (Madetoja-säätiö). Hakemukset liitteineen on toimitettava **31.1.2012** (postileima) mennessä osoitteella:

Madetoja-säätiö c/o Suomen Säveltäjät ry. Runeberginkatu 15 A 11, 00100 Helsinki.

Sähköpostitse tai kirjattuna kirjeenä toimitettuja hakemuksia ei oteta huomioon.

Sävellystilauksia koskevissa anomuksissa on oltava mukana säveltäjän suostumus.

Yhteisöjen tulee liittää anomukseensa uusin tilinpäätös ja talousarvio. Avustukset maksetaan jälkikäteen tiliselvitystä vastaan.

Tiedusteluihin vastaa säätiön asiamies Annu Mikkonen, puh. (09) 445 589, annu.mikkonen@composers.fi.

"Mistä laulujen aiheet, mistä soinnut sanalliset laulut laulajan urohon, runoriimit morsioiden."

LAULUNTEKIJÄVALMENNUS

tammikuu–marraskuu 2012 (10 viikonloppua pe–su)

Tekstit, melodiat, rytmi, tekijänoikeudet, demokäytännöt, musiikinteoria biisien teossa, rakenteet, tyyli, tekstien koukut, riimit, laulujen tekeminen yhteistyössä, kaikkea tätä ja monta muuta aihetta.

Kaustinen soi

OPETUKSEN HINTA
125,00€ / opetusviikonloppu, 10 viikonloppua, valitse sinulle parhaiten sopiva. Opistolla on mahdollisuus yöpyä ja ruokailla erillismaksusta.

Avaimet elämääsi
KAUSTISEN EVANKELINEN OPISTO
www.kaustisenopisto.fi · puh. 0207 659 260

TEOSTO PALVELEE

TEOSTON ASIAKASPALVELUNUMERO **010 808 118**

PALVELUT MUSIIKIN TEKIJÖILLE, KUSTANTAJILLE JA ESITTÄJILLE

Asiakkaaksi liittyminen, teosilmoitukset, kustannussopimukset, osoitteenmuutokset, esitys- ja tallennuskorvausten tilitys, verotus, esitysilmoitukset ja ulkomaan valvontapyynnöt

Musiikkiasiantuntija
jan.vainio@teosto.fi (paikalla ma 8.30–16)

Teoston asiakaspalvelu on avoinna ma–to 8.30–16, pe 8.30–15
Postiosoite: Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
Puhelinvaihde: (09) 681 011, faksi (09) 677 134
www.teosto.fi, teosto@teosto.fi
Henkilökohtaiset sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@teosto.fi

PALVELUT MUSIIKIN KÄYTTÄJILLE

Esitysluvat, tallennusluvat, yksityisen kopioinnin hyvitysmaksu

SUOMALAISEN MUSIIKIN TIEDOTUSKESKUS FIMIC RY

Avoinna ma–pe 9–15, faksi (09) 682 0770
www.fimic.fi, info@fimic.fi
(09) 6810 1311 nuottitilaukset
(09) 6810 1315 kevyen musiikin tiedotus
(09) 6810 1300 vakavan musiikin tiedotus

Pidäthän meidät ajan tasalla yhteystietojesi muutoksista, jotta tieto kulkee! Osoite-, sähköposti- ja pankkiyhteystietosi päivität helposti verkkosivuillamme www.teosto.fi kohdassa Verkkoasiointi.

Psst...

Teoston uudistunut verkkopalvelu musiikin tekijöille ja esittäjille avautuu helmikuussa 2012.

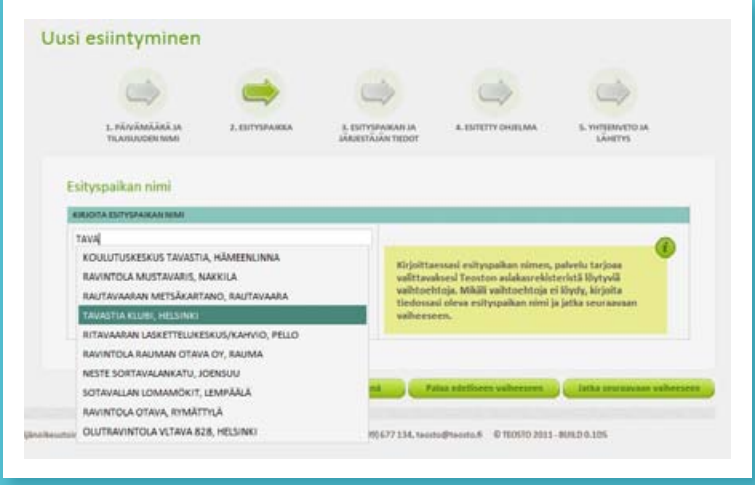

Esitysilmoitusten ja teosilmoitusten teko sujuu sen jälkeen kuin tanssi! Nykyiset tunnuksesi toimivat uudessa verkkopalvelussa.